МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН 2020-2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНД ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ХӨГЖЛИЙН САЙДЫН ХАРИУЦАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ 2022 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН БИЕЛЭЛТ

	ЗГҮАХ-т тусгагдсан зорилт	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Эх үүсвэр	Нийт хөрөнгийн хэмжээ, 2021-2024 (сая төгрөг)	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин, үр дүн, төсөв (сая төгрөг)			Хувь
							2022 он			
							Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв, сая.төг	Хүрсэн түвшин, үр дүн	
ГУРАВ. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО										
3.4.Байгаль, түүх, соёлын өвд түшиглэсэн тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.										
1	3.4.6.Баян-Өлгий, Увс, Ховд, Өвөрхангай, Архангай, Баянхонгор, Өмнөговь, Дорнод, Завхан аймгуудад аялал жуулчлалын дэд бүтцийг хөгжүүлж, отоглох цэг, авто зам дагуу үйлчилгээний цогцолборуудыг байгуулна. Говийн бүсийн аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.	2. Олон улс, улс хоорондын, орон нутгийн авто замын дагуу 200 км тутамд үйлчилгээний цогцолбор, 100 км тутамд амрах талбай байгуулна	2021-2024	Концессын гэрээ	60,000.0	-	10 байршилд барина	18,000.0	**АТБХЗГ, "АТҮТ" ТӨҮГ:** 1. Завхан аймгийн Сонгино суманд "Титан Би" ХХК 2. Архангай аймгийн Цэнхэр суманд "Заяын өгөөж" ХХК 3. Булган аймгийн Хутаг өндөр суманд "Унътын рашаан" ХХК 4. Төв аймгийн Баянцагаан суманд "Мандах бадрах булаг" ХХК 5. Хэнтийн аймгийн Жаргалтхаан суманд "Инсун мод" ХХК өөрийн хөрөнгөөр авто замын дагуу үйлчилгээний цогцолбор барьж 2022 онд ашиглалтад оруулсан. "Аялал жуулчлалын гол чиглэл, олон улс, улсын чанартай авто замын дагуу түр буудаллах цэг, үйлчилгээний цогцолбор байгуулах төсөл"-ийг хамтран хэрэгжүүлэх гэрээг МХАҮТ-аас 14 компанитай байгуулсан. Нийт 19 байршилд 9 тэрбумын хөрөнгө оруулалтаар 12 сарын хугацаанд барьж гүйцэтгэхээр гэрээнд тусгасан.	70
3.5.Эрчим хүчний найдвартай, аюулгүй, тогтвортой байдлыг бүрэн хангана.										
2	3.5.7.Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалд үндэслэн орон нутагт хэрэгжүүлэх иргэний болон үйлдвэрлэлийн барилга байгууламжийн томоохон төслийн эрчим хүчний эх	2. Олон улсын нисэх онгоцны буудал, Богдхан төмөр зам, авто замын зангилаа бүхий олон улсын тээвэр логистикийн нэгдсэн төвийн инженерийн дэд бүтцийн судалгаа, эх үүсвэрийг	2020-2024	Улсын төсөв		Хот байгуулах тухай УИХын 2020 оны 55 дугаар тогтоол гарсан.	**2022 он:** Инженерийн дэд бүтцийн буюу дулаан, цахилгаан хангамжийн эх үүсвэр, шугам сүлжээний нарийвчилсан зураг төслийг боловсруулна		**БТГ:** "Хот төлөвлөлт, судалгааны институт" ОНӨААТҮГ нь ТЭЗҮ боловсруулах ажлын хүрээнд "Чингис Хаан" буудлыг түшиглэн бий болох Богдхан төмөр зам, авто замын зангилаа бүхий олон улсын тээвэр, логистикийн нэгдсэн төвийн инженерийн дэд бүтцийн хангамжийн судалгаа, эх үүсвэр тодорхойлох" ажлыг хийж гүйцэтгэн тайланг ирүүлсэн. Тус судалгааны тайланд үндэслэн Инженерийн дэд бүтцийн буюу дулаан, цахилгаан хангамжийн эх үүсвэр, шугам сүлжээний нарийвчилсан зураг төслийг боловсруулах ажлын эцсийн	70

	үүсвэр, шугам сүлжээ, дэд бүтцийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төслийг хийнэ. /Хөшигийн хөндийд баригдах бүтээн байгуулалттай холбоотой дулаан, цахилгааны эх үүсвэрүүдийг судалж, үе шаттай хэрэгжүүлнэ./	тодорхойлж, зураг төслийг хийнэ.							шатны тайланг боловсруулах ажил хийгдэж байна.	
3.6.Эдийн засгийн өсөлтийг хангахуйц, тээврийн ухаалаг системд суурилсан үндэсний тээвэр, логистикийн сүлжээг байгуулна.										
		3.6.1.1. Тавантолгой-Гашуунсухайт, Тавантолгой-Зүүнбаян чиглэлийн төмөр замыг барьж дуусган, Сайншанд-Баруун-Урт-Хөөт, Хөөт-Бичигт, Хөөт-Чойбалсан, Зүүнбаян-Ханги чиглэлийн төмөр замын төслийг эхлүүлнэ.								
3	3.6.1.Эдийн засгийн өсөлтийг хангах, экспортыг нэмэгдүүлэх зам тээврийн сүлжээг өргөжүүлнэ: 3.6.2.Тээврийн ухаалаг системд суурилсан авто замын төлбөр хураах, хяналтын механизмыг бүрдүүлэх замаар авто замын сангийн хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэн авто замын санг бие даасан үйл ажиллагаанд шилжүүлнэ:	1. Өмнөговь аймгийн Тавантолгой-Гашуунсухайт чиглэлийн 267 км төмөр замыг барина	2020-2022	Бусад эх үүсвэр /Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ/	1,670,760.0	Дээд бүтэц - 52.8%	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	615,440.0	**“Тавантолгой төмөр зам” ХХК, ТЗДТБХЗГ:** Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2021.12.23-ны өдрийн А/196 тоот тушаалаар ажлын хэсэг байгуулагдаж Техникийн комиссыг Тавантолгой өртөөнөөс эхний 63 км-т ажиллаж дүгнэлт гаргасан. ЗТХС-ын 2022 оны А/106 дугаар тушаалаар 63-227 км гол зам, зөрлөгийн зам сум, гүүр хиймэл байгууламжид Техникийн комисс ажиллаж үүрэг даалгаврын биелэлтээр ашиглалтад оруулах комисс ажиллуулах боломжтой гэж дүгнэсэн. ЗТХС-ын 2022.06.06-ны А/152 дугаар тушаалаар ТТ-ГС чиглэлийн төмөр замын төслийн Тавантолгой өртөөнөөс Гашуунсухайт өртөө хүртэлх өртөө зөрлөгүүдийн болон ачилтын тойргийн дохиолол төвлөрүүлэлт хориглол ба холбоо мэдээллийн байгууламж, шилэн кабель, технологийн барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулах, урьдчилсан дүгнэлт гаргах Техникийн коммис 2022.06.25-27-ны өдрүүдэд ажиллаж үүрэг даалгавар өгсөн. ЗТХС-ын 2022.08.31-ний өдрийн А/239 дүгээр тушаалаар ТТ-ГС чиглэлийн төмөр замын Тавантолгой өртөө, 4, 5, 6 дугаар зөрлөгийн дохиолол төвлөрүүлэлт, хориглол ба холбоо мэдээллийн байгууламжийг ашиглалтад оруулах бэлтгэл ажлын хүрээнд урьдчилсан дүгнэлт гаргах Техникийн комисс 2022.09.05-07-ны өдрүүдэд ажилласан. Төслийн нийт барилгын ажлын явц: Доод бүтцийн ажлын гүйцэтгэл: - Нийт газар шорооны ажил 100%, - Гүүрийн ажил 100%, - Ус өнгөрүүлэх хоолойн ажил 100%, Дээд бүтцийн ажлын гүйцэтгэл:	100

4								- Дээд бүтэц угсрах ажил 100%, - Төслийн хэмжээнд хүргэж өргөж чигжилт 100% Эрчим хүчний ажил 98% Өртөө зөрлөгийн барилгын ажил 91% Дохиолол холбооны ажил 95% Төслийн барилгын ажлын нийт гүйцэтгэл 93.67 хувьтай байна. Тус төмөр замыг 2022 оны 12 дугаар сард багтаан барилгын ажлыг бүрэн дуусгахаар төлөвлөн ажиллаж байна.	
4		2. Өмнөговь аймгийн Тавантолгой-Зүүнбаян чиглэлийн 414.6 км төмөр замыг барина	2020-2021	Бусад эх үүсвэр /Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ/	889,900.0	Дээд бүтэц - 22%	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	889,900.0	**“Зүүнбаян төмөр зам” ХХК, “МТЗ” ТӨХК, “УБТЗ” ХНН, ТЗДТБХЗГ:** Төмөр замын барилгын ажлыг 2022 онд ашиглалтад оруулах төлөвлөгөө батлуулсан. Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2021.12.23-ны өдрийн А/196 тоот тушаалаар ажлын хэсэг байгуулагдаж төслийн 129-416 дугаар км-т техникийн комисс ажиллаж дүгнэлт гаргасан. Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2022.06.06-ны өдрийн А/152 тоот тушаалаар ажлын хэсэг байгуулагдаж төслийн үлдсэн 0-129 дүгээр км-ийг хүлээн авах техникийн комисс ажиллаж дүгнэлт гаргасан. Техникийн комисс ажилласнаар зүгшрүүлэх тээврийг эхлүүлээд байна. Барилгын ажлын явц: Доод бүтцийн ажлын гүйцэтгэл: - Нийт газар шорооны ажил 100% хувь, - 27 гүүрний ажил 100%, - Ус өнгөрүүлэх хоолойн ажил 100%, Дээд бүтцийн ажлын гүйцэтгэл: - Дээд бүтэц угсрах ажил 100%, - Өртөө, зөрлөгийн барилгын ажил 100%, - Эрчим хүчний ажил 100%, - Шилэн кабель угсралт 100% Дохиолол холбооны ажил 90.05% Төслийн барилгын ажлын нийт гүйцэтгэл 99 хувьтай байна. Тус төмөр замыг 2022 оны 12 дугаар сард багтаан барилгын ажлыг бүрэн дуусгахаар төлөвлөн ажиллаж байна.	70
5		3. Дорноговь аймгийн Сайншанд - Баруун-Урт - Хөөт чиглэлийн 433 км төмөр замын төслийг эхлүүлнэ	2021-2024	Бусад эх үүсвэр /Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ/	642,360.0		**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 10 хувь	121,200.0	**“МТЗ” ТӨХК, ТЗДТБХЗГ:** Сайншанд-Баруун-Урт-Хөөт чиглэлийн төмөр замын төслийг Засгийн газрын 2022 оны 105 дугаар тогтоолоор Концессын зүйлийн жагсаалтад шууд гэрээ байгуулах замаар хэрэгжүүлэхээр нэмэлтээр оруулсан. Концессын гэрээ байгуулах сонгон шалгаруулалтыг зарлуулах саналыг Төрийн худалдан авах ажиллагааны газарт хүргүүлээд байна. БНСУ-ын хөгжлийн албан ёсны туслалцааны хүрээнд нэг хэсэг болох тус чиглэлийн төмөр замын техник-эдийн засгийн судалгаа хийхээр Сангийн яам, Зам, тээврийн хөгжлийн яам, Солонгосын Газар, дэд бүтэц, тээврийн яамтай Санамж бичиг байгуулсан. Сайншанд-Баруун-Урт-Хөөт чиглэлийн төмөр	30

									замын техник-эдийн засгийн судалгааны ажил эхлүүлсэн. Төслийн урьдчилсан ТЭЗҮ төслийн трассын дагуу судалгааг БНСУ-ын Ёошинг инженеринг ХХК хийж байгаа бөгөөд төслийн төлөвлөгөөний дагуу урьдчилсан ТЭЗҮ 2023 онд дуусах төлөвлөгөөтэй байна.	
6		4. Дорнод аймгийн Хөөт-Чойбалсан чиглэлийн 192 км төмөр замын төслийг эхлүүлнэ.	2022-2024	Бусад эх үүсвэр /Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ/	831,600.0		ТЭЗҮ боловсруулна -	75,600.0	**“МТЗ” ТӨХК, ТЗДТБХЗГ:** Засгийн газрын 2022 оны 105 дугаар тогтоолоор Чойбалсан-Хөөт-Бичигт чиглэлийн төмөр замын төслийг Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалтад оруулсан ба Засгийн газрын 2022 оны 116 дугаар тогтоолоор Чойбалсан-Хөөт-Бичигт чиглэлийн төмөр замын төслийг хэрэгжүүлэх тусгай зориулалтын “Чойбалсан-Хөөт-Бичигт төмөр зам” ХХК байгуулан Концессын “зураг төсөл боловсруулах-барих-ашиглах-шилжүүлэх” төрлөөр төслийг хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулах, хамтран ажиллах сонирхол бүхий гадаад, дотоодын хуулийн этгээдтэй хэлэлцээ хийх, сонгон шалгаруулах ажлыг зохион байгуулахыг “Монголын төмөр зам” ТӨХК-д даалгасан бөгөөд хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. "Монголын төмөр зам" ТӨХК-иас Төслийн тусгай зориулалтын компанид хөрөнгө оруулж хамтран ажиллах сонирхол бүхий этгээдийг сонгон шалгаруулалт зарлаж, материал авсан. Тус чиглэлийн төмөр замын төсөлд 8 санал ирсэн. Дэд ажлын хэсгээс саналуудыг “Урьдчилсан сонгон шалгаруулалтын үнэлгээний баримт бичиг”-ийн Ерөнхий шаардлага, Санхүүгийн чадавх, Техникийн чадавхын бүрдлийн дагуу материал хүлээн авсан цаг хугацааны дарааллаар нэгтгэсэн. Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын тушаалаар байгуулагдсан Ажлын хэсэг 2022.07.18-ны өдөр хуралдаж, тус чиглэлийн төмөр замын төсөлд 2 компанитай хэлцэл хийхийг даалгасан. Үүний дагуу тус чиглэлийн төсөлд концессын гэрээний төсөл боловсруулж, тус хоёр компанитай уулзалт хийж, эхний ээлжид эдгээр компаниудаас хэрхэн хамтран ажиллах талаар саналуудыг бичгээр хүлээн авч дахин санал солилцохоор тохиролцсон. Концессын сонгон шалгаруулалт удааширч байгаа тул “МТЗ” ТӨҮГ-аас ТЭЗҮ-г боловсруулж байна.	70
7		6. Дорноговь аймгийн Зүүнбаян-Ханги чиглэлийн 281 км төмөр замын төслийг эхлүүлнэ	2021-2023	Бусад эх үүсвэр /Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ/	2,608,200.0		ТЭЗҮ, Зураг төслийг шинэчилж, төслийг эхлүүлнэ.	86,940.0	**“МТЗ” ТӨХК, ТЗДТБХЗГ:** Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 28 тогтоолоор уг төмөр замын төслийг концессын тухай хуулийн дагуу шууд гэрээ байгуулахаар шийдвэрлэсэн бөгөөд Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалт дахь зураг төсөл боловсруулах-барих-ашиглах-шилжүүлэх төрлөөр хэрэгжүүлэх “Зүүнбаян-Ханги чиглэлийн төмөр зам” төслийн концессын гэрээг “Монголиан транс лайн” ХХК болон “Монголиан	100

9									транс ложистик" ХХК–ийн нэгдэлтэй байгуулах эрхийг 2022 оны 3 дугаар сарын Засгийн газрын хуралдаанаар олгосон. 2022.03.11-нд эхлүүлсэн бөгөөд 2022.11.19-ний өдрийн байдлаар дараах гүйцэтгэлтэй байна. Үүнд: Барилгын ажлын явц: Доод бүтцийн ажлын гүйцэтгэл: - Газар шорооны ажил 100%, - Гүүрийн ажил 99%, - Ус өнгөрүүлэх хоолойн ажил 100%, Дээд бүтцийн ажлын гүйцэтгэл: - Дээд бүтцийн ажил 82%, Эрчим хүчний ажил 62%, Өртөө зөрлөгийн барилга 95%, Дохиолол холбооны ажил 15%, Төслийн барилгын ажлын нийт гүйцэтгэл 90 хувьтай байна. 2022.11.25-ны өдөр Монгол Улсын Ерөнхий сайд Л.Оюун-Эрдэнэ Зүүнбаян- Ханги чиглэлийн 226.9 км төмөр замын тээврийн үйл ажиллагааг нээсэн.	
		3.6.1.2 Улаанбаатар төмөр замд техникийн болон парк шинэчлэлийг эхлүүлж, 200 км гол замд их засвар хийнэ.								
8		1. Улаанбаатар төмөр замын гол замд техникийн шинэчлэл төслийг эхлүүлнэ	2022-2024	Гадаадын зээл, туслаж	1,413,088.8		- Төслийг эхлүүлнэ	235,514.0	**"УБТЗ" ХНН, ТЗДТБХЗГ:** 2022 онд Замын-Үүд-Шаргын-Овоо чиглэлийн 14.3 км төмөр замыг хос болгох тухай ТЭЗҮ-ийг ЗТХЯ-ны ШУТЗ-ийн дэд зөвлөл болон ШУТЗ-өөр хэлэлцүүлэн, батлуулсан. Төслийг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай судалгааны ажлууд болон зураг төсөл бүрэн хийгдсэн, БОНБҮ боловсруулах, Инженер-геологийн ажлын гүйцэтгэгчдийг сонгон шалгаруулж мөн газар шорооны ажлыг хэрэгжүүлэх аж ахуйн нэгжийг нээлттэй сонгон шалгаруулалтаар шалгаруулж төслийн талбайд барилгын ажлыг эхлүүлсэн. Өнөөгийн байдлаар доод бүтцийн ажлын туслан гүйцэтгэгчээр шалгарсан "Их харгуйн зам" ХХК нь 1700 м3 хөрс хуулалт хийсэн, 5000 м3 далангийн ажил хийгдсэн. Төслийн доод бүтцийн ажил 100%, Бетон дэр үйлдвэрлэлт-100%, Зам төмөрийн татан авалт-30%, Зам төмөр дэрийн сараалжийг угсрах-5.3 хувийн гүйцэтгэлтэй явж байна.	100
9		2.Улаанбаатар төмөр замын гол замд 200 км их засвар хийнэ	2021-2024	Гадаад, дотоодын шууд хөрөнгө оруулалт	160,000.0		50 км төмөр замд их засвар хийх	40,000.00	**"УБТЗ" ХНН, ТЗДТБХЗГ:** Энэ онд хийгдэх 30.7 км төмөр замын их засварын ажлыг өмнөх онд хийсэн. "Улаанбаатар төмөр зам" ХНН-ийн 2022 онд хийх өртөө зөрлөгийн сунгалт, их засварын ажлын төлөвлөгөө, төсвийг ТУЗ-аар батлуулсан. Өртөө зөрлөгийн сунгалтын ажлыг эхлүүлэх бэлтгэл ажлыг хангаад байна. Зам, засварын ажлын гүйцэтгэх хугацааг 7/20-11/15-ны хооронд байхаар төлөвлөн, Эмээлт зөрлөгийн 2.3 км сунгалтын ажлыг эхлүүлж,	70

									Цомог зөрлөгт 4.5 км сунгалтын ажил дуусаад байна. ОХУ, Украйны хооронд үүсээд байгаа нөхцөл байдлаас шалтгаалж зам, төмрийн татан авалт удаашралтай байна.	
		3.6.1.3. **Богдхан төмөр зам болон баруун босоо чиглэлийн төмөр замын техник, эдийн засгийн үндэслэлийг хийж дуусгана.**								
10		1. "Богдхан төмөр зам" төслийн ТЭЗҮ, судалгаа, зураг төслийг гүйцэтгэнэ	2021-2022	Гадаадын зээл, туслаж	3,200.0	Чигийн судалгаа хийж байна.	**2022 он:** ТЭЗҮ, Зураг төслийг боловсруулж, дуусгана	1,600.00	**ТЗДТБХЗГ, “УБТЗ” ХНН:** Судалгааны тайланг дэмжсэн бөгөөд Засгийн газрын 2022.01.19-ний өдрийн 51 дүгээр тогтоолоор төмөр замын чигийг баталсан. Батлагдсан Ажлын даалгаврын дагуу “Тавантолгой төмөр зам” ХХК нь ТЭЗҮ-ийг боловсруулан магадлуулж, магадлагдсан ТЭЗҮ-ийн судалгааны тайланг Төмөр замын салбарын Шинжлэх ухаан, технологийн Дэд зөвлөлөөр 2022.05.06-ны өдөр, Зам, тээврийн салбарын Шинжлэх ухаан, технологийн Зөвлөлийн 2022.05.17-ны өдрийн өргөтгөсөн хурлаар хэлэлцүүлж, батлуулсан. Төслийн эхний 37.5 км төмөр замын зураг төслийг Барилгын хөгжлийн төвөөр батлуулж, барилгын ажил 2022.08.31-ний өдөр эхэлсэн. Төслийн үлдсэн 107.3 км төмөр замын зураг төслийг боловсруулж дуусгав.	100
11		2. Баруун босоо чиглэлийн төмөр замын ТЭЗҮ, судалгаа, зураг төслийг гүйцэтгэнэ	2021-2023	Улсын төсөв	32,500.0		ТЭЗҮ хийлгэнэ	3,250.0	**ТЗДТБХЗГ:** Баруун чиглэлийн төмөр замын ТЭЗҮС-ны ажлыг "Урбан девелопмент консалтинг групп" ХХК гүйцэтгэсэн бөгөөд 2022.03.15-ны өдөр Зам, тээврийн салбарын Шинжлэх ухаан, технологийн дэд зөвлөлөөр хэлэлцүүлсэн. Тус төслийг концессын зүйлийн жагсаалтад Засгийн газрын 105 дугаар тогтоолоор концессын “Зураг төсөл боловсруулах-барих-ашиглах-шилжүүлэх” төрлөөр шууд гэрээ байгуулахаар нэмэлтээр оруулсан. Мөн хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийг шийдвэрлэх, концесс хэрэгжүүлэх тусгай зориулалтын компани байгуулахаар ЗГ-ын 2022 оны 116 дугаар тогтоол батлагдсан. "Монголын төмөр зам" ТӨХК-иас Төсийн тусгай зориулалтын компанид хөрөнгө оруулж хамтран ажиллах сонирхол бүхий этгээдийг сонгон шалгаруулалт зарлаж, материал авсан. Тус чиглэлийн төмөр замын төсөлд 4 санал ирсэн. Дэд ажлын хэсгээс саналуудыг “Урьдчилсан сонгон шалгаруулалтын үнэлгээний баримт бичиг”-ийн Ерөнхий шаардлага, Санхүүгийн чадавхи, Техникийн чадавхийн бүрдлийн дагуу материал хүлээн авсан цаг хугацааны дараалаар нэгтгэсэн. Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын тушаалаар байгуулагдсан Ажлын хэсэг 2022.07.18-ны өдөр	100

									хуралдаж, Баруун чиглэлийн төмөр замын төсөлд 1 компанитай хэлцэл хийхийг даалгасан. Үүний дагуу Баруун чиглэлийн төмөр замын төсөлд тус компанитай уулзалт хийж, эхний ээлжид хэрхэн хамтран ажиллах талаар саналаа бичгээр хүлээн авч дахин санал солилцохоор тохиролцсон. Үүний дараа тусгай зориулалтын компани ЭЗХЯ-тай концессын гэрээ байгуулах ажлууд хүлээгдэж байна. Урьдчилсан ТЭЗҮ-ийн эцсийн тайланг 2022 оны 1-р улиралд хүлээн авсан. Концессын сонгон шалгаруулалт удааширч байгаа тул "МТЗ" ТӨҮГ-аас ТЭЗҮ-г боловсруулж байна.	
12		3. Төмөр замын хөдөлгөөний нэгдсэн удирдлагын төвийн барилга барих төсөл	2021-2024	Гадаадын зээл, тусламж	36,000.0		**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувь	12,000.0	**ГТХЗНТ, ТЗДТБХЗГ:** KOICA-аас төслийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх зөвлөх багийг сонгон шалгаруулсан бөгөөд БНСУ-ын Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллагын Монгол дахь суурин төлөөлөгчийн газар, сонгон шалгарсан төслийн удирдлагын багтай төслийг эхлүүлэх талаар хамтран ажилласан. 2022.04.11-нд Зам, Тээврийн хөгжлийн яам, Сангийн Яам, БНСУ-ын КОЙКА, "Галт тэрэгний хөдөлгөөн зохицуулалтын нэгдсэн төв" Улсын төсөвт үйлдвэрийн газар, Монгол-Оросын Хувь Нийлүүлсэн Нийгэмлэг Улаанбаатар Төмөр Зам, "Монголын Төмөр Зам" Төрийн Өмчит Хувьцаат Компани, Төслийн зөвлөх баг (PMC)-ууд хамтран төслийн удирдах хороог (ТУХ) байгуулсан. 1. Нийслэлийн Засаг даргын захирамж 2022.01.11-ний өдрийн А/15 шийдвэрийг үндэслэн Баянгол дүүрэг 20-р хорооны нутаг дэвсгэрт 4000 м.кв талбай бүхий газар эзэмшүүлэх эрхийн улсын бүртгэлийн Э-2205002528 дугаартай гэрчилгээг гаргуулсан. 2. 2022.03.04-ний өдрийн нийслэлийн хот байгуулалт, хөгжлийн газрын мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар Архитектур төлөвлөлтийн даалгавар батлуулсан. 3. 2022.08.12-нд Төрийн худалдан авах ажиллагааны газар Галт тэрэгний хөдөлгөөн зохицуулалтын нэгдсэн төвийн барилгын зураг төсөл боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний тендер зарласан. 4. ЗТХЯ, СЯ болон КОЙКА хооронд байгуулсан хэлэлцээрийн протоколд тусгагдсан Монгол талын хариуцах ажил болох авто замын хучилтын ажил, түүнд шаардлагатай зураг, төсвийг Авто замын хөгжлийн төвөөр гүйцэтгүүлэн ажиллаж байна. Төслийн төслийн Ажлын даалгаврын "В" хэсэгт тусгагдсан Галт тэрэгний хөдөлгөөн зохицуулалтын нэгдсэн төвийн барилгын зураг төсөл боловсруулах зөвлөхийг Төрийн худалдан авах ажиллагааны	30

									газраас зарлаж, хамгийн сайн үнэлгээтэй “Эм Эс Эл” ХХК-тай гэрээ байгуулах 2022 дугаар сарын 10 дугаар сард зөвлөмж иргүүлсэн. Зөвлөмжийн дагуу БНСУ-ын Олон Улсын хамтын ажиллагааны байгууллага, “Эм Эс Эл” ХХК, “Галт тэрэгний хөдөлгөөн зохицуулалтын нэгдсэн төв” УТҮГ болон тус яам хамтарсан гэрээг байгуулсан.	
		3.6.1.4.Азийн авто замын сүлжээний АН-3 буюу Улаанбаатар-Дархан, Дархан-Алтанбулаг, Налайх-Баян чиглэлийн авто замыг 4 эгнээтэй болгож, Азийн авто замын сүлжээний АН-4 буюу Цагаан нуур-Улаан байшинт, Өлгий хотыг тойрсон хатуу хучилттай авто замыг барьж дуусган, Мянганы замын хэвтээ, босоо тэнхлэгийн авто замыг үргэлжлүүлнэ.								
13		1.Азийн авто замын сүлжээний АН-3 дугаартай Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 204.2 км авто замын өргөтгөл шинэчлэлт	2019-2021	Гадаадын зээл, тусламж Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он 37,283,216.56$ 2021 он: 2,739,044.56 $ 2022 он: 15,106,797.6 $	103,740.0	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 24.8%	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	103,740.0	**АЗБХЗГ:** 2022.03.15-ны өдрөөс эхлүүлсэн. Зам барилгын ажлын талбай дээр 380 гаруй инженер техникийн ажилчид, 250 орчим техник, тоног төхөөрөмж ажиллаж байгаа бөгөөд нийт 5 багц хэсгийн барилгын ажил Багц 1-1 хэсэг 96.16%, Багц 1-2 хэсэг 89%, Багц 1-3 хэсэг 99,5%, Багц 1-4 хэсэг 52,3%, Багц 1-5 хэсэг 99,9%-ийн гүйцэтгэлтэй тус тус хэрэгжиж байна Төслийн ажил **82%-ийн гүйцэтгэлтэй** байна.	82
14		2.Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 202.4 км авто замын өргөтгөлийн 2 дугаар үе шатны барилгын ажлыг дуусгана	2020-2022	Гадаадын зээл, тусламж Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он-2021 он: 28,886,080.74 $ 2022 он: **15,753,955.5 USD**	339,030.0	Гэрээ байгуулагдсан	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	199,350.0	**АЗБХЗГ:** Төслийн зам барилгын ажлын 2022 оны нарийвчилсан график төлөвлөгөө гаргаж, гадаадаас авах ажиллах хүчний зөвшөөрлийг зохих журмын дагуу олгох асуудлыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, холбогдох шийдвэрийг гаргуулсан. БНХАУ-аас оруулж ирэх техник, тоног төхөөрөмжүүд болон инженер техникийн ажиллагсдыг үе шаттайгаар оруулж ирэх ажлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулсан. Зам барилгын ажлыг 2022.03.15-ны өдрөөс эхлүүлсэн. Энэхүү төслийн хүрээнд 2022 онд барилгын ажлын талбай дээр 736 гаруй инженер техникийн ажилчид, 317 техник, тоног төхөөрөмж ажиллаж байгаа бөгөөд нийт 5 багц хэсгийн барилгын ажлын гүйцэтгэл Багц 1 хэсэг 85,7%, Багц 2 хэсэг 47%, Багц 3 хэсэг 45%, Багц 4 хэсэг 60%, Багц 5 хэсэг 62%-ийн гүйцэтгэлтэй тус тус хэрэгжиж байна. Төслийн ажил 60%-ийн гүйцэтгэлтэй байна.	60
15		3.Дархан-Алтанбулаг чиглэлийн 113 км авто авто замыг 4 эгнээ болгон өргөтгөн шинэчилнэ.	2022-2024	Гадаадын зээл, туслаж, улсын төсөв, концесс	328,508.5		Барилгын ажлын гүйцэтгэл 50 хувь	164,000.0	**АЗБХЗГ, БТГ:** Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх Барилга хот байгуулалтын сайдын багцад орсон зураг төсөл боловсруулах ажлын даалгаврыг боловсруулан батлуулж, 2022.02.09-ны 03/547 дугаартай албан бичгээр Барилга хот байгуулалтын яаманд хүргүүлсэн. Зөвлөхөөр “Эм Си Пи Си Жи Ар” ХХК шалгарч зураг төслийн эхлэлийн шатны тайланг 2022.05.31-ний өдөр хүлээн авсан. Дунд шатны тайланг 2022.08.24-ны өдөр хүлээн авсан. Зураг төсөл зохиогч нь зураг төсөлд	30

16									магадлалын дүгнэлт гаргуулахаар ажиллаж байна. Дархан Алтан булаг чиглэлийн 113 зм авто замын санхүүжилтийг 2023 оны улсын төсвийн төсөлд тусгуулахаар СЯ-д санал хүргүүлсэн.	
16		5.Азийн авто замын сүлжээний АН-4 дугаартай Цагааннуур-Улаанбайшинт чиглэлийн 25.8 км хатуу хучилттай авто зам, Өлгий хотыг тойрон гарах 18.82 км авто зам, гүүрийг барина	2021-2022	Гадаадын зээл, тусламж Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 4,176.6 сая төг 2021 он: 25.8км= 1,925,985.5 USD 2021 он: 18.82км= 7,953.7 сая төг 2022 он: 4,452,866.61 USD, 4,489.5 ТӨГ	34,600.0	Цагааннуур-Улаанбайшинт-5%, Өлгий хот-18%	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	12,600.0	**АЗБХЗГ:** Цагааннуур-Улаанбайшинт чиглэлийн 25.8 км хатуу хучилттай авто замын барилгын ажил 100%-ийн гүйцэтгэлтэйгээр улсын байнгын ашиглалтад 2022.10.29-ний өдөр хүлээн авсан. - Өлгий хотыг тойрон гарах 18.82 км авто замын - Багц 1 хэсгийн барилгын ажлыг 100%-ийн гүйцэтгэлтэйгээр улсын байнгын ашиглалтад 2022.10.28-ны өдөр хүлээн авсан. - Багц 2 болон Багц 3 хэсгийн ажлын гүйцэтгэгчээр "Эйч кэй би интернэйшнл холдинг" ХХК ажиллаж байгаа ба Багц 2 хэсэг буюу 200 у/м гүүрийн барилгын ажил хийж байна. - Нийт 3 багц хэсгийн **барилгын ажлын гүйцэтгэл 89%-тай.**.	80
		3.6.1.6.Томоохон суурин газруудыг хилийн боомттой холбосон хатуу хучилттай авто замын төслийг хэрэгжүүлнэ.								
17		1. Дорнод аймгийн Чойбалсан хотыг Хавиргын боомттой холбох 124.5 км хатуу хучилттай авто замыг барина	2022-2024	Улсын төсөв	123,000.0	Инженерийн нарийвчилсан зураг төслийг боловсруулна.	- Барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувь	36,900.0	**АЗБХЗГ, БТГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт хасагдаж, 20.8 тэрбум төгрөг төлөвлөснийг 2.5 тэрбум төгрөг болгон баталсан.** Төрийн худалдан авах ажиллагааны газар сонгон шалгаруулалтыг 3 удаа зарласан. Сүүлийн тендерийн нээлт 2022.09.13-нд нээсэн нэг ч оролцогч оролцоогүй байна. Тус ажлын төсөвт өртгийг дахин магадлалаар оруулж, 2023 оны улсын төсөвт санхүүжилтийг суулгасан.	-
18		2. Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын Овоотын уурхайгаас Арцсуурь хилийн боомт хүртэлх авто замын ТЭЗҮ, зураг төсөл боловсруулна	2022	Гадаадын зээл, туслаж, улсын төсөв, концесс	1,295.0		ТЭЗҮ боловсруулах	1295.0	**АЗБХЗГ, БТГ:** "Нөмрөг Сонгино чиглэлийн 167 км авто замаас Арцсуурь хилийн боомт хүртэлх хатуу хучилттай авто зам"-ын инженерийн нарийвчилсан зураг төслийг "Аварга зам" ХХК боловсруулан 229/2021 дугаартай магадлалын ерөнхий дүгнэлтээр баталгаажуулан тус яаманд хүлээлгэн өгсөн. Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2023 онд шинээр хэрэгжүүлэх барилга байгууламжийн цахим системд дээрх төсөл арга хэмжээг тусгасан. "Аспайр Майнинг Лимитед" компани Овоотын коксжих нүүрсний ордыг 100% эзэмшдэг бөгөөд уурхай эзэмшигчид ТЭЗҮ, зураг төслийн ажлын даалгаврын хүргүүлсэн. Арцсуурь хилийн боомт хүртэлх 159,5 км авто замын санхүүжилтийг 2023 оны улсын төсвийн төсөлд тусган СЯ-д хүргүүлсэн.	30

19		3. Өмнөговь аймгийн Ханхонгор сумын Тавантолгой-Баруннаран чиглэлийн 32 км авто замын төгсгөлөөс "Цагаандэл уул" хилийн боомт хүртэлх 270 км тусгай зориулалтын авто замыг барина	2020-2023	Концессийн гэрээ		Концессын гэрээ байгуулсан	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 70 хувь	-	**АЗБХЗГ:** 2019 онд концессын гэрээ хүчин төгөлдөр болсон ч орон нутгаас авто замын зурвас газар эзэмшүүлэх зөвшөөрөл олгогдоогүйгээс зам барилгын ажил гацаанд ороод байсан бөгөөд Өмнөговь аймгийн Хүрмэн сумын Засаг даргын 2022.01.26-ны өдрийн “Газар эзэмших эрх олгох тухай” А/05 дугаар захирамж гарснаар гүйцэтгэгч компани зам барилгын ажлыг эхлүүлэхээр нүүлгэн шилжүүлэлтийн ажил эхэлсэн боловч нутгийн иргэд, малчдын эсэргүүцэлтэй тулгаран, тодорхойгүй нөхцөл байдал үүссэн. Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын тушаалаар томилогдсон ажлын хэсэг болон ХЗДХ-ийн сайдаар ахлуулсан ажлын хэсэг 2022 оны 3, 4 сард газар дээр нь ажиллаж, ард иргэдтэй уулзалт хийсэн. Үүний дараа Ерөнхий сайд 2022.05.26-наас 27-ны өдрүүдэд Өмнөговь аймагт ажиллаж, ард иргэдтэй уулзаж, санал хүсэлтийг нь сонссоны үндсэн дээр Цагаандэл-Уул боомт нээхээр шийдвэрлэсэн Засгийн газрын 2014 оны 46 дугаар тогтоолыг түдгэлзүүлэх асуудлыг Засгийн газрын 2022.05.31-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, Цагаандэл Уул боомтын асуудлыг Өмнийн говийн хөгжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн санал, дүгнэлт гаргуулах ажлыг зохион байгуулахыг Сангийн сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын үүрэг хариуцагч Б.Жавхлан, ЗТХ-ын сайд Л.Халтар нарт даалгасан. Түүнчлэн Ерөнхий сайд 2022.07.20-ны өдөр 107 дугаар захирамж гарган, Засгийн газрын гишүүд, холбогдох агентлагын дарга нараас бүрдсэн Цагаандэл-Уул боомтыг нээн ажиллуулахад тулгамдаж буй асуудлыг судалж танилцуулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг байгуулсан. Мөн ЭЗХЯ дээр уг ажлын хэсэгт дэмжлэг үзүүлэх дэд ажлын хэсэг байгуулан ажиллаж байна.	-
20		4. Өмнөговь аймгийн Тавантолгой-Гашуунсухайт чиглэлийн 250 км тусгай зориулалтын авто замыг барина	2020-2022	Концессийн гэрээ		Концессын гэрээ байгуулсан	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 70 хувь	-	**АЗБХЗГ:** Гаднаас оруулж ирэх гадаад ажилчдыг нь дэмжсэн албан бичгийн Хөдөлмөр нийгмийн халамжийн төвд хүргүүлж, бэлтгэл ажилд дэмжлэг үзүүлж ажилласан. 2022 оны зам барилгын	63.2 70-0 *100= 90.2

									үндсэн ажлыг 2022.05.01-ний өдрөөс эхлүүлсэн. Талбайд 230 гаруй ажилчид, 100 гаруй машин механизм байршин, даланг дахин нягтруулах, цементээр бэхжүүлсэн суурь хийх, бетон зуурмагийн болон асфальтын үйлдвэр угсрах, чулуу бутлах ажил гүйцэтгэж байна. **Барилгын ажлын гүйцэтгэл 63.2%-тай.**	
21		5. Өмнөговь аймгийн Тавантолгой-Манлай-Ханги чиглэлийн 478 км тусгай зориулалтын авто замыг барина	2020-2022	Концессийн гэрээ		Концессын гэрээ байгуулсан	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 70 хувь	-	**АЗБХЗГ:** Тус чиглэлийн авто замын барилгын ажлын явцын талаар танилцуулга бэлтгэн, 2022.03.09-ны өдрийн Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулж, 2022.03.10-ны өдөр ЗТХЯ-ны 301 тоотод концесс эзэмшигч, гүйцэтгэгчийн төлөөлөлтэй уулзалт зохион байгуулж, зам барилгын ажил гүйцэтгэхэд учирч буй саад бэрхшээл, тулгамдаж буй асуудлыг нь сонсож, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө, чиглэл өгсөн. 2022 оны зам барилгын ажлыг 03 дугаар сарын 15-ны өдөр эхлүүлсэн. Талбайд 819 хүн хүч, 582 машин, техник тоног төхөөрөмж байршин, хэмжилт, далангийн дүүргэлт, суурийн доод үе, хиймэл байгууламж, чулуу бутлах ажил гүйцэтгэж байна. **Барилгын ажлын гүйцэтгэл 42%-тай.**	42-0 / 70-0 *100= 60%
22		6. Дархан-Сэлэнгийн авто замаас Шаамар-Зүүнбүрэн-Цагааннуур-Түшиг-Зэлтэрийн боомт чиглэлийн 120.85 км авто замыг барина.	2021-2023	Концессийн гэрээ	238,600.0	Концессын гэрээ байгуулсан	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 80 хувь	71,590.0	**АЗБХЗГ:** Тус компаниас ирүүлсэн хүсэлт болон концессын гэрээний нэмэлт, өөрчлөлтийн дагуу "Зам, замын байгууламжийн ажил эхлүүлэх, үргэлжлүүлэх зөвшөөрөл"-ийг 2022.10.30-ны өдөр хүртэл сунгаж, ажил эхлүүлэх боломжийг бүрдүүлж өгсөн. 2022 оны зам барилгын үндсэн ажлыг 2022.03.25-ны өдөр эхлүүлсэн. Төслийн талбайд нийт 140 гаруй машин механизм, 360 гаруй хүн хүч байршин, хэмжилт, ухмал, далангийн дүүргэлт, суурийн доод үе, хиймэл байгууламжийн ажил гүйцэтгэж байна. **Барилгын ажлын гүйцэтгэл 60%-тай.**	60-0 / 80-0 *100= 75
		3.6.1.7. Хил орчмын аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх зорилгоор Чойбалсан-Хавиргын хилийн боомтын чиглэлийн 124.5 км, Норовлин-Баян-Уул-Ульхан боомт чиглэлийн хатуу хучилттай авто замыг барьж эхлүүлнэ.								
23		Дорнод аймгийн Чойбалсан хотыг Хавиргын боомттой холбох 124.5 км	2022-2024	**Улсын төсөв**	123,000.0	Инженерийн нарийвчилсан зураг төслийг боловсруулна	- Барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувь	36,900.0	**АЗБХЗГ, БТГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт хасагдаж, 20.8 тэрбум төгрөг төлөвлөснийг 2.5 тэрбум төгрөг болон баталсан.**	-

		хатуу хучилттай авто замыг барина							Төрийн худалдан авах ажиллагааны газар сонгон шалгаруулалтыг 3 удаа зарласан. Сүүлийн тендерийн нээлт 2022.09.13-нд нээсэн нэг ч оролцогч оролцоогүй байна. Тус ажлын төсөвт өртгийг дахин магадлалаар оруулж, 2023 оны улсын төсөвт санхүүжилтийг суулгасан.	
		3.6.1.8. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх болон эдийн засаг, нийгмийн ач холбогдол бүхий зарим сум, суурин газрууд руу чиглэсэн 2022 км авто замыг барина.								
24		1. Хэнтий аймгийн Жаргалтхаан сум-Өмнөдэлгэр сум-Рашаан хад-Өглөгчийн хэрэм-Биндэр сум-Баян-Адарга сум-Дадал сум чиглэлийн 290 км хатуу хучилттай авто замыг барина.	2022-2024	Улсын төсөв, гадаад зээл	290,000.0		- Барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувь	87,000.0	**АЗБХЗГ:** “Өмнөдэлгэр-Биндэр чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын инженерийн нарийвчилсан зураг төсөл /Хэнтий/” боловсруулах ажлыг “Эм Си Пи Си Жи Ар” ХХК гүйцэтгэж тус яаманд хүлээлгэн өгсөн. Хэнтий аймгийн Жаргалтхаан-Дэлгэрхаан чиглэлийн авто замын зураг төслийг "Ихэр мөнх" ХХК гүйцэтгэж байна. Улсын чанартай авто замаас салаад 52 км авто замын барилгын ажил эхэлсэн барилгын ажлын гүйцэтгэгчээр “Тэгш плант” ХХК шалгарсан. **Барилгын ажлын гүйцэтгэл 36%-тай.**	100
25		2. Өвөрхангай аймгийн Хужирт-Төвхөн хийд-Улаан цутгалан чиглэлийн 90.1 км хатуу хучилттай авто зам, Орхон голын 220 у/м төмөр бетон гүүрийг барина.	2022-2024	Улсын төсөв	94,000.0	ТЭЗҮ, зураг төсөл хийгдсэн	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувь -	28,000.0	**АЗБХЗГ, БТГ:** Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Орхон голын 220 у/м гүүрийг “Мотор сервис” ХХК 2019-2021 онд барьж, **ашиглалтад оруулсан.** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт хасагдаж, 11.0 тэрбум төгрөг төлөвлөснийг 1.3 тэрбум төгрөг болгон баталсан.** 2022 оны 4-р улиралд талбайд хөрс хуулах, ухмал, зөөврөөр далан, тохиромжгүй материал зайлуулах ажлууд нийт **<u>1.5 тэрбум</u>** төгрөгийн ажил хийгдсэн. Барилгын ажлын гүйцэтгэл 7%-тай. **Төлөвлөсөн хөрөнгийг бүрэн зарцуулсан.**	100
26		5. Завхан аймгийн Тосонцэнгэл-Улиастай чиглэлийн 67км хатуу хучилттай авто замыг барина.	2020-2021	Гадаад зээл Зарцуулсан хөрөнгө 2019-2020 он 15,376,886.76 $ 2021 он: 5,782.1 / улсын төсвөөс санхүүжсэн/ Зээлээс: 2021 онд 2,565,105.55 USD 2022 он: 745,218.36 USD	18,100.0	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 70%	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	18,100.0	**АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:** Төслийн зам барилгын ажлыг гүйцэтгэх нарийвчилсан график төлөвлөгөө гарган баталсан. Зам барилгын ажил 2022.04.15-ны өдөр эхэлсэн. Барилгын ажил бүрэн дууссан, улсын комисс ажиллаж 06/12/22 дугаар дүгнэлтээр хүлээн авсан.	100
27		6. Говь-Сүмбэр аймгийн Даланжаргалан сумаас Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр	2020-2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он	29,800.0	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 56%	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	20,000.0	Улсын төсөвт үлдэгдэл хөрөнгө болох 15,543.0 сая төгрөг тусгагдсан. Барилгын ажил бүрэн дууссан, улсын комисс ажиллаж 06/10/22 дугаар дүгнэлтээр ашиглалтад хүлээн авсан.	100

28		чиглэлийн 50 км хатуу хучилттай авто замыг барина.		14,504.5 2021 он: 9,877.5 2022 он: 13,116.3						
28		7. Мянганы замын хэвтээ тэнхлэгийн Орхон гол-Их тамир чиглэлийн 136 км авто зам, Орхон голын төмөрбетон гүүрийг барина.	2020-2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он 12,000.0 2021 он: 9,000.0 2022 он: 124.4	52,000.0	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 37%	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	41,000.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** 2022 онд 10.1 тэрбум төгрөг төлөвлөсөн боловч тодотголоор хасагдаж, 6.1 тэрбум төгрөг болсон. Улсын төсөвт хөрөнгө бага тусгагдаж, санхүүжилтээс шалтгаалан барилгын ажил гэрээт хугацаандаа дуусах боломжгүй нөхцөл байдал үүссэн. 2022 оны 3-р улиралд гүүрийн ажил бүрэн дуусаж, хөдөлгөөн нээсэн ба 3км замын ажлууд хийгдсэн. Ажлын нийт гүйцэтгэл 78%-тай хэрэгжсэн. **Төлөвлөсөн хөрөнгийг бүрэн зарцуулсан.**	75-37 100-37 *100= 60.3
29		8. Багануур хотоос Төв аймгийн Мөнгөнморьт сум хүртэл 60 км хатуу хучилттай авто замыг барина.	2020-2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он 18,729.7 2021 он: 11,000.0 2022 он:	24,000.0	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 60%	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	13,000.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт хасагдаж, 6.4 тэрбум төгрөг төлөвлөснийг 3.8 тэрбум төгрөг болгон баталсан.** Талбайд өөрийн шуудуу, сум доторх явган замын ажлууд хийгдсэн. **Барилгын ажлын гүйцэтгэл 76.8%-тай.** Бараа материал, түлшний үнэ батлагдсан төсвөөс 2-оос 3 дахин өссөн тул барилгын ажил хийгдэх боломжгүй төсөвт дахин магадлал хийх талаар гүйцэтгэгч хүсэлт ирүүлж барилгын ажлыг түр зогсоогоод байна.	76.8-54 100-54 *100 49.5
30		9. Дашинчилэн-Орхоны гүүр чиглэлийг замыг Мөрөн-Тариалан чиглэлийн авто замтай холбох 112.7 км хатуу хучилттай авто замыг эхлүүлнэ.	2022-2024	Улсын төсөв, Төр, хувийн хэвшлийн түншлэл	77,000.0		- Барилгын ажлын гүйцэтгэл 20 хувь	22,000.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт тусгагдаагүй.**	-
31		10. Хужирт-Арвайхээр чиглэлийн 56 км хатуу хучилттай авто замыг барина	2022-2023	Улсын төсөв	53,200.0		- Барилгын ажлын гүйцэтгэл 20 хувь	21,280.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт тусгагдаагүй.** Хужирт-Арвайхээр чиглэлийн 56 км хатуу хучилттай авто замын ажлыг 2023 оны төсөвт тусгах саналыг Сангийн яаманд хүргүүлсэн.	-
32		11. Булган аймгийн Орхон-Хишиг-Өндөр-Гурванбулаг сум чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын үргэлжлэл 99.7 км авто замыг барина	2022-2024	Улсын төсөв, гадаад зээл	88,000.0	ТЭЗҮ, зураг төсөл хийгдсэн	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувь -		**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** Булган аймгийн Орхон-Хишиг-Өндөр чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын үргэлжлэл 31.08 км авто зам 2022 оны **Улсын төсөвт 9.0 тэрбум төгрөг төлөвлөсөн боловч тодотголоор хасагдаж, 1.2 тэрбум төгрөг тусгагдсан.** Тодотголоор хасагдсан дүнтэй уялдуулан барилгын ажлын хүрэх түвшний хувийг шинэчлэхгүй бол хөрөнгөөс шалтгаалан барилгын ажил зорилтот түвшинд хүрэх боломжгүй нөхцөл үүсэж байна	100

33									ТХААГ-аас гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендерийг зарлаж, 2022.08.09 "РЭС" ХХК-тай гэрээ байгуулсан. **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар төлөвлөсөн хөрөнгийг бүрэн зарцуулж**, хөрс хуулах, зөөврөөр далан, тохиромжгүй хөрс зайлуулах, хиймэл байгууламж, тэсэлгээний ажил хийгдсэн. **Барилгын ажлын гүйцэтгэл 5%-тай.**	
33		13. Сүхбаатар аймгийн Баруун-Урт-Арбулаг чиглэлийн 60 км хатуу хучилттай авто замыг барина	2022-2023	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	57,000.0	ТЭЗҮ, зураг төсөл хийгдсэн	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувь	17,100.0	**АЗБХЗГ, БТГ:** Инженерийн нарийвчилсан зураг төсөл боловсруулах ажлын хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийг шийдвэрлүүлэхээр БХЯ-нд саналыг хүргүүлсэн боловч шийдвэрлэгдээгүй. Авто замын санхүүжилтийг 2023 оны улсын төсвийн төсөлд тусган СЯ-д хүргүүлсэн. **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт тусгагдаагүй.**	-
34		14. Хэнтий аймгийн Чингис-Норовлин-Дадал чиглэлийн 255 км хатуу хучилттай авто замыг барина	2020-2024	Улсын төсөв, гадаад зээл, төр хувийн хэвшлийн түншлэл Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он 2,500.00 2021 он: 20,000.0 2022 он: 22,940.2	196,880.0	20 км авто замын барилга дууссан. 50 км авто замын барилгын ажил эхэлсэн. 7.8 хувь	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 50 хувь	59,064.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** **Чингис хот-Дадал сум чиглэлийн 50 км хатуу хучилттай авто замыг 2022.07.25-ны өдрийн 06/04/22 дугаартай актаар улсын байнгын ашиглалтад оруулсан**. ЗТХС-ын 2022 оны А/21 дугаартай тушаалаар Өндөрхаан-Норовлин чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын үргэлжлэл, 130 км хатуу хучилттай авто замыг 2 багц болгон хуваасан. 1-р багцын гүйцэтгэгчээр "Наранбулаг-хан" ХХК шалгарч гэрээ байгуулсан. Талбайд ухмал байгуулах, зөөврөөр далан байгуулах, хөлдөлтөөс хамгаалах үе байгуулах, гүүрийн тэгшилгээний бетон, суурь цутгах, хоолойн суурь цутгах, хэсэглэл угсрах, толгой далавч цутгах, түрхмэл ус тусгаарлагч хийх зэрэг ажил хийгдэж байна. Мөн ЦБС байгуулах, суурь асфальтбетон хучилт хийх ажил эхэлсэн. Гүүр хоолойн барилгын ажил 42%-тай хийгдэж байна. Барилгын ажлын гүйцэтгэл 52%-тай. 2-р багцын гүйцэтгэгчээр "Мотор сервис" ХХК шалгарч гэрээ байгуулсан. Ажлын талбай дээр ИТА-107, 90 ширхэг машин механизм ажиллаж байна. Талбайд ухмал байгуулах, зөөврөөр далан байгуулах, ул хөрс тэгшилж нягтруулах ажлууд хийгдэж байна. БУА-27%-тай. **130 км хатуу хучилттай авто замын барилгын ажил 40%-тай.**	100
35		17. Ховд-Улаангом чиглэлийн 163.3 км хатуу хучилттай авто замыг барих /Ховд, Увс аймаг/	2022-2024	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	155,135.0	ТЭЗҮ, зураг төсөл хийгдсэн	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 40 хувь	62,054.0	**АЗБХЗГ, БТГ:** **Улсын төсөвт хөрөнгө тусгагдаагүй.** Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр тус яамтай хамтран хэрэгжүүлж буй "Бүс нутгийн авто зам хөгжүүлэх төсөл"-ийн 3 дугаар шатны хүрээнд Ховд-Улаангом чиглэлийн 163.3 км хатуу хучилттай авто замыг барих ажлыг хэрэгжүүлэх судалгааны зөвлөхөөр "Кокс консалт" ХХК ажилласан. Баруун бүс 3-р шатны зээлийн хэлэлцээр АХБ-ны санхүүжилтийн	30

									ерөнхий хөтөлбөрт багтсан бөгөөд УИХ-аар соёрхон батлуулахаар СЯ ажиллаж байна.	
36		3.6.1.9. Эдийн засгийн үр ашигтай, хөдөө аж ахуйн тээвэрлэлтийг дэмжсэн “Нутгийн зам төсөл”-ийг хэрэгжүүлнэ.	2021-2024	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он Орон нутгийн төсөв 2021 он: 2022 он:	233,800.0		**2022 он:** Төслийг үргэлжлүүлнэ	70,140.0	**АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:** Нутгийн зам төслийн хүрээнд он дамжин нийт 5 сумдын төвийг холбох 155.79 км авто замын төсөл, арга хэмжээ хэрэгжсэн. Үүнд: Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумыг холбох 7 км авто зам 56%, Хөвсгөл аймгийн Тариалан сумын холбох 6.3 км 35.8%, Дархан-Уул аймгийн Шарын гол сумын төвийг холбох 22.89 км авто зам 100%, Төв аймгийн Мөнгөнморьт сумыг холбох 60 км авто замын барилгын ажлын явц 72%-ийн гүйцэтгэлтэй он дамжин хэрэгжиж байна. Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумыг холбох 59.6 км зам барилгын ажил бүрэн дуусаж улсын ашиглалтад оруулсан. Нутгийн зам төслийн хүрээнд 4 сумын төвийн холбох төслийг Дэлхийн банк, Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр, 10 сумыг холбох авто замын төслийг Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2022 онд хэрэгжүүлэхээр хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийг шийдвэрлүүлсэн. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжих 10 төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж, зам барилгын ажлыг эхлүүлэхээр төлөвлөн бэлтгэл ажлыг хангаж ажиллаж байна. Үүнд: **Гадаадын зээл, тусламжийн санхүүжилтээр /нийт 4 төсөл, арга хэмжээний 89.54 км авто зам/:** ➢ Архангай аймгийн Булган сумыг холбох 35 км, Өвөрхангай аймгийн Есөнзүйл сумыг холбох 16 км авто замын төслийг Дэлхий банкны Олон улсын сэргээн босголт, хөгжлийн банкны санхүүжилтээр хэрэгжүүлэхээр санал хүргүүлсэн. ➢ Ховд аймгийн Ховд сумыг холбох 18.776 км, Эрдэнэбүрэн сумыг холбох 19.78 км авто замын төслийг Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэж, тухайн төслийн гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулахаар худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж байна. **Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар /нийт 10 төсөл, арга хэмжээний 566.4 км авто зам/:** Монгол Улсын 2022 оны Төсвийн тухай хуульд Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын багцад тусгагдсан дараах барилгын ажлыг шинээр эхлүүлсэн. ➢ Төв аймгийн Угтаалцайдам, Цээл, Заамар сумдыг холбох 122.4 км авто замын 4 багц ажил-5-31%, ➢ Ховд аймгийн Чандмань сумыг холбох 56.9 км авто зам-18.2%,	100

									➢ Хэнтий аймгийн Өмнөдэлгэр сумыг холбох 52.5 км-34%, Батноров, Норовлин сумдыг холбох 130 км авто замын 2 багц ажил-52%, ➢ Өвөрхангай аймгийн Бат-Өлзий сумыг холбох 49 км авто зам-6%, ➢ Булган аймгийн Хишиг-Өндөр сумыг холбох 31.08 км авто зам-2%, ➢ Дорнод аймгийн Чойбалсан сумыг холбох 124.5 км авто замын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулахаар худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж байна. Төслийн хэрэгжилт: ➢ Хөнгөвчилсөн хучилттай авто зам барих нийт 19 төсөл, арга хэмжээ-21% ➢ Олон улсын чанартай хатуу хучилттай авто зам барих нийт 5 төсөл, арга хэмжээ-8% Олон улсын чанартай хатуу хучилттай авто зам дагуу холбогдох нийт 14 төсөл, арга хэмжээ-50%-тай байна.	
		3.6.1.10. Шинээр барих гүүр /1204.6 у/м/								
37		1. Хэнтий аймгийн Биндэр сумын Онон голын 209.0 у/м төмөр бетон гүүрийг барина	2020-2021	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он 500.0 2021 он: 5,846.7 2022 он: 3,200.0	5,900.0	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 25 хувь	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	5,900.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** Онон голын 209 у/м төмөрбетон гүүр /Хэнтий, Биндэр сум/-ийн барилгын ажлыг 100% хийж гүйцэтгэн, улсын комисс ажиллаж, №06/02/21 дүгээр дүгнэлтээр **ашиглалтад хүлээн авсан.**	100
38		2. Завхан аймгийн Ургамал сумын Хүнгүйн голын 72 у/м төмөрбетон гүүрийг барина	2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	-		Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	2,250.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт тусгагдаагүй.**	-
39		3. Ховд аймгийн Дөргөн сумын Чоно харайхын голын 36.8 у/м төмөрбетон гүүрийг барина	2021	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 200.0 2022 он: 200.0	1,300.0	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 15 хувь	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	1,300.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** Ховд аймгийн Дөргөн сумын Чоно харайхын голын 36.8 км урт/метр гүүрийг 06/15/22 дугаар дүгнэлтээр **ашиглалтад хүлээн авсан.**	100
40		4. Дундговь аймгийн Сайхан-Овоо сумын Онги голын 54.8 у/м төмөр бетон гүүрийг барина	2021	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он 500.0 2021 он: 1,007.8 2022 он:	1,000.0	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 80 хувь	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	1,000.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** Улсын комисс 2021.7.28-ны өдөр ажиллаж №06/01/21 дүгээр дүгнэлтээр **ашиглалтад хүлээн авсан.**	100
41		5. Хөвсгөл аймгийн Ханх сумын Ханх-Монд чиглэлийн 23 км хатуу хучилттай авто замын Цагаан	2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	3,120.0	-	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	3,120.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт тусгагдаагүй.**	-

		сайрын 72.85 у/м төмөрбетон гүүрийг барина								
42		7. Завхан аймгийн Тосонцэнгэл сумын Идэрийн голын 97 у/м төмөрбетон гүүрийг барина	2022-2023	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	5,750.0	-	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувь	2,300.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт тусгагдаагүй.**	-
43		8. Говь-Алтай аймгийн Шарга сумын Эвийн голын 32 у/м төмөр бетон гүүрийг барина	2020-2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он-2021 он: 1,850.0 2022 он: 613.9	2,450.0	ТЭЗҮ, зураг төсөл хийгдсэн	**2021 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 68 хувь	600.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** Гүүрийн барилгын ажлыг "Тоёо" ХХК гүйцэтгэсэн. Улсын комисс ажиллаж 06/03/22 дугаар дүгнэлтээр **ашиглалтад хүлээн авсан**.	100
44		9. Хэнтий аймгийн Батширээт сумын Бархын голын 121.36 у/м төмөр бетон гүүрийг барина	2022-2023	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он: 2,534.4	5,140.0	-	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувь	2,340.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** Улсын төсөвт 1.5 тэрбум төгрөг тусгагдсан. 2022 оны 3-р улиралд тендерийг зарлаж, "ЗЗБ" ХХК-тай гэрээ байгуулсан. Хөрс хуулах, зөөврөөр далан, тохиромжгүй материал зайлуулах, дугуй цохигч цутгах, хиймэл арал байгуулах, хүнхээл ухах, суурь бетон цутгах, захын болон завсрын тулгуур цутгах ажлууд хийгдсэн. Барилгын ажил 34%-тай.	100
45		10. Говь-Алтай аймгийн Жаргалант сумын Завхан голын төмөрбетон гүүр	2022-2024	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	6,300.0	-	ТЭЗҮ, зураг төсөл	-	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт тусгагдаагүй.**	-
		1. Олон улсын болон улсын чанартай 14,918.7 км авто замын сүлжээнд их засвар, ээлжит засвар, арчлалтын ажлыг норм, нормативын дагуу гүйцэтгэнэ.								
46		1. Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний нийт 579 км хатуу хучилттай авто замд их засвар шинэчлэлт хийнэ.	2021-2024	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он-2021 он: Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	361,900.0		**2022 он:** Их засварын ажлыг үргэлжлүүлнэ	147,532.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** - Азийн хөгжлийн банкны хөрөнгө оруулалтаар Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 204.11 км авто замын өргөтгөл, шинэчлэлтийн ажил, Хүйтний Хөндийгөөс Арвайхээр чиглэлийн 58 км авто замын их засварын ажил, - Зам, тээврийн хөгжлийн Сайдын багцаас Улаанбаатар хотод хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний хүрээнд нийт 53 тэрбум төгрөгийн ажил хэрэгжиж байна. "Монгол Улсын тээврийн холболт ба логистикийг сайжруулах төсөл"-ийн хүрээнд нийт 311 км хатуу хучилттай авто зам, 1205 м урттай 8 ш төмөрбетон гүүрийг засварлахаар Дэлхийн банканд танилцуулж дэмжигдээд байна. Төсөл 2023 оноос эхлэн хэрэгжинэ. - Налайх-Чойр чиглэлийн 50 км, Улаанбаатар-Мандалговь-Даланзадгад чиглэлийн 90 км,хатуу хучилттай авто замын их засвар ажлын зураг төслийг хүлээлгэн өгсөн. Дархан-	100

47									Алтанбулаг чиглэлийн 113 км автозамыг 4 эгнээ болгон өргөтгөх, Налайх-Төв аймгийн Баян сум чиглэлийн 58 км автозамыг 4 эгнээ болгон өргөтгөн шинэчлэх ажлын зураг төслийг боловсруулсан. 2023 оны улсын төсвийн тухай хуульд их засварын ажилд зориулан 35 тэрбум төгрөг батлагдсан. Уг хөрөнгөөр их засварын ажил хийх замуудын жагсаалтыг гаргаж байна.	
47		2.Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний нийт 334 км хатуу хучилттай авто замд ээлжит засварын ажлыг хийнэ.	2022-2024	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	142,610.0	-	Ээлжит засварын ажлыг эхлүүлнэ.	51,100.0	**АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:** Ээлжит засварын ажил гүйцэтгэх гадаргуун боловсруулалтын чип сийлэр, сларри сийлэр машинуудыг хэрэглээнд нэвтрүүлсэн. Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2022 оны 172 дугаартай тушаалаар баталсан “Улсын чанартай авто зам, замын байгууламжийн засвар, арчлалтын 2022 оны төлөвлөгөө”-нд тусгасан “Гол чиглэлийн замуудаас судалгаа хийж сонгож хэсэгчилсэн ээлжит засвар хийх” ажлын хүрээнд гадаргуун боловсруулалтын ажил хийгдэх замын чиглэл, байршил, зарцуулах хөрөнгийн жагсаалтыг Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2022.07.08-ны өдрийн А/211 дугаартай тушаалаар баталсан. Тушаалд тусгасны дагуу зам хариуцагч байгууллагууд хариуцсан замд Чип сийл болон Сларри сийлийн ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн. Үүнд: А0301 Улаанбаатар-Арвайхээр чиглэл, А27 Лүн-Дашинчилэн-Батцэнгэл чиглэл, А0501 Улаанбаатар-Өндөрхаан чиглэлд нийт 46,33 км авто замд ээлжит засвар хийсэн.	100
48		3. Олон улсын болон улсын чанартай 14,918.7 км авто замын сүлжээнд урсгал засвар арчлалт хийнэ	2021-2024	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он Улсын төсөв 45,800.0 Замын сан 5,611.2 Нийт 51,411.2 2021 он: Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2021 он Улсын төсөв 30,000.0 Замын сан 5,495.1 Нийт 35,495.1 2022 он:	427,300.0		Арчлалт, засварын ажлыг норм, нормативын дагуу хийж гүйцэтгэнэ.	102,500.0	**АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:** Олон улсын болон улсын чанартай 14918.7 км авто замын урсгал засвар арчлалтын ажлын 2022 оны төлөвлөгөөг замын чиглэл бүрээр, хучилтын төрөл, насжилт, хөдөлгөөний эрчим, эвдрэлийн байдал зэргээс хамаарч зам хариуцагч бүрээр тооцон гаргаж сайдын 2022.01.06-ны А/03 дугаартай тушаалаар батлуулсан. Төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн дагуу төлөвлөгөөг 2022.02.25-ны А/47 дугаар тушаалаар шинэчлэн батлуулсан. Батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу зам хариуцагч төрийн өмчит 20 компанитай засвар арчлалтын гэрээг шинэчлэн байгуулж, засвар, арчлалтын ажлыг норм, нормативын дагуу хийж гүйцэтгүүлэн, гэрээний хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж байна. Өдөр тутмын хяналтыг “Зам, тээврийн хөгжлийн төв” ТӨҮГ гүйцэтгэж байна. Батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу зам хариуцагч төрийн өмчит 20, хувийн хэвшлийн 12 компанитай засвар арчлалтын гэрээг шинэчлэн байгуулж 2022 онд гүйцэтгэх урсгал засвар,	90

									арчлалтын ажлын график төлөвлөгөөг баталсан. График төлөвлөгөөний дагуу засвар, арчлалтын ажлыг норм, нормативын дагуу хийж гүйцэтгүүлэн, гэрээний хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж байгаа бөгөөд засвар арчлалтын ажлын гүйцэтгэл 89 хувьтай байна. Урсгал засвар, арчлалтын ажилд техник технологийн өдөр тутмын хяналтын зөвлөх үйлчилгээг “Зам, тээврийн хөгжлийн төв” ТӨҮГ гүйцэтгэж байна.	
49		4. Авто зам засвар арчлалтын байгууллагуудын чадавхыг дээшлүүлэх төслийг хэрэгжүүлнэ	2021-2024	Улсын төсөв, гадаад зээл Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он-2021 он: 2022 он:	69,000.0		**2022 он:** Төслийн хэрэгжилт 30 хувьд хүргэнэ	13,800.0	**АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:** Зорилтын хэрэгжилтийг хангах хүрээнд Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2020 оны А/231 дүгээр тушаар батлагдсан “Зам, тээврийн салбарын стратеги төлөвлөгөө”-ний хавсралтаар “Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний арчлалт, засвар, ашиглалтыг сайжруулж, чадавхийг бэхжүүлэх дэд хөтөлбөр” батлагдсан. Хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөний хэрэгжилт 80%-тай, **төслийн хэрэгжилт 45%-тай.**	100
50		5. Улаанбаатар - Арвайхээр чиглэлийн 57.56 км хатуу хучилттай авто замын их засварын ажил	2021-2022	Гадаад зээл Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он-2021 он: 2021 он: 1,595,928.07USD 2022 он: 4,387,543.84 USD	43,120.0		**2022 он:** Их засварын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	25,872.0	**АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:** Барилгын ажлыг эхлүүлэх бэлтгэлийн хүрээнд 2022 оны барилгын ажлын төлөвлөгөөг баталсан. Мөн гадаадаас авах ажиллах хүчний зөвшөөрлийг Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам болон Гадаадын иргэн, харьятын газраар гаргуулсан. Барилгын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай тоног төхөөрөмжийг Замын-Үүд хилийн боомтоор саадгүй нэвтрүүлэх арга хэмжээ авсан. Барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэл 81.23%-тай байна. “Хүйтний хөндий -Арвайхээр чиглэлийн 57.56 км авто замын их засвар болон гүйцэтгэлд суурилсан засвар арчлалтын ажил”-ын “Гэрээний ерөнхий нөхцөл”-ийн 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь заалтын дагуу хэсэгчлэн байнгын ашиглалтад оруулахаар ажиллаж байна.	81.23 / 100 *100= 81.2
51		**3.6.2.2. Онги, Түргэн, Байдраг, Хэрлэн, Ерөө, Орхон, Гичгэнэ, Чигэстэй голуудын нийт 1306.8 урт метр төмөр бетон гүүрэнд их засварын ажлыг хийнэ.**								
		1. Өвөрхангай аймгийн Арвайхээр сумын Онгийн голын 166 у/м төмөр бетон гүүр	2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	1,180.0	-	Их засварын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	1,180.0	**АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт тусгагдаагүй.** Азийн хөгжлийн банкны хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлж буй Хүйтний Хөндийгөөс Арвайхээр чиглэлийн 58 км авто замын их засварын ажлын хүрээнд тус гүүрний засварыг хэрэгжүүлэхээр болсон. Гэвч Зураг зохиогч Ар Си Эс Си ХХК болон гүйцэтгэгч Эйч Кэй Би ХХК, орон нутаг, төсөл хэрэгжүүлэх нэгж, Захиалагч, зөвлөх Ай Си ТИ сайн консалтинг ХХК нар хамтран гүүрэнд үзлэг хийсэн бөгөөд үзлэгээр гүүрийг АХБ-аас тавигдсан хөрөнгөөр бүрэн засварлах	-

									боломжгүй болсон. Мөн Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газраас тус гүүрэнд их засвар шинэчлэлт хийх шаардлагатай гэсэн дүгнэлт гаргасан.	
52		2. Увс аймгийн Түргэн сумын Түргэний голын 160.8 у/м төмөр бетон гүүр	2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	2,360.0	-	Их засварын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	2,360.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт тусгагдаагүй.**. Санхүүжилтийн эх үүсвэрийг 2023 оны Улсын төсөвт тусгуулахаар ажиллаж байна	-
53		6. Сэлэнгэ аймгийн Шаамар сумын Ерөөгийн голын 192 у/м төмөр бетон гүүр	2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	3,450.0	-	Их засварын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	3,450.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт тусгагдаагүй.** Санхүүжилтийн эх үүсвэрийг 2023 оны Улсын төсөвт тусгуулахаар ажиллаж байна.	-
54		7. Өвөрхангай аймгийн Хархорин сумын Орхоны голын 290 у/м төмөр бетон гүүр	2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	5,220.0	-	Их засварын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	5,220.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** **МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт тусгагдаагүй.** Их засварын ажлын зураг төслийг боловсруулж хүлээлгэн өгсөн. Дэлхийн банкны "Монгол Улсын зам тээврийн холболт ба логистикийг хөгжүүлэх төсөл"-ийн хүрээнд уг гүүрийг засварлахаар саналаа хүргүүлсэн. Засгийн газрын хурлаар хэлэлцүүлэхээр хүлээгдэж байна.	-
		3.6.2.3. Авто замын ашиглалтын бэлэн байдалд хяналт тавих, төлбөр хураах цэгийн тоог нэмэгдүүлж бүрэн цахимжуулна.								
55		1. Олон улс, улсын чанартай авто замын төлбөр авах цэгийг цахимжуулах, Мөрөн, Чойр, Даланзадгад, Түмэнцогт, Хяргас нуур орчимд төлбөр авах цэг байгуулна.	2021-2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	4,580.0	Төлбөр авах цэг 4 цахимжсан	**2022 он:** Төлбөр авах 14 цэгийг цахимжуулна, 4 төлбөр авах цэг шинээр баригдана	3,308.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Дорноговь аймгийн Сайншанд /Чойр цэгийн оронд/, Өмнөговь аймгийн Даланзадгад хотод тээврийн хэрэгслийн зорчих хөдөлгөөн дунд даац хэмжих автопүү бүхий ухаалаг, цахим төлбөр авах цэг барихаар Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2022 оны А/55 дугаар тушаалаар хөрөнгө баталж, ажлын даалгавар боловсруулсан. Тендер шалгаруулалт зарласан боловч оролцогч ирээгүй тул тендер хүчингүй болсон. Дээрх цэгүүдэд 2023 онд төлбөр авах цэг барихаар төлөвлөж байна. Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын төлбөр авах цэгийн үйл ажиллагааг 2022.08.17-ны өдөр эхлүүлсэн. 2022 онд Баян-Өлгий аймгийн Өлгий суманд 2022.01.05, Ховд аймгийн Манхан суманд 2022.09.18-нд шинээр төлбөр авах цэг байгуулж, үйл ажиллагааг эхлүүлсэн. Нийслэл хотыг тойрсон Эмээлт, Налайх, Хоолт, Түргэний гүүрийн төлбөр авах цэгийн үйл ажиллагааг цахимжуулж, тээврийн хэрэгслийг дугаарыг бүртгэж, шууд нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулж байна.	30
56		2. Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын орчимд төлбөр хураах цэг байгуулна	2021	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	760.0	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 90 хувь	Ажлын гүйцэтгэл 100%	760.0	**АЗБХЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ:** Хөрөнгийг 2022 оны засвар арчлалтын ажлын төлөвлөгөөнд тусган батлуулсан. Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын төлбөр авах цэгийг ашиглалтад оруулж, 2022.08.17-ны өдрөөс үйл ажиллагааг эхлүүлсэн.	100

57		3. Олон улс, улсын чанартай авто зам дээр одоо байгаа төлбөр авах цэгт төлбөрийн цахим систем нэвтрүүлнэ	2021-2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	1,280.0	4 ТАЦ	**2022 он:** Төлбөр авах 15 цэгийг цахимжуулна	768.0	**АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:** Нийслэл хотыг тойрсон Эмээлт, Налайх, Хоолтын төлбөр авах цэгт тээврийн хэрэгслийн дугаар таних камер, тоног төхөөрөмжийг суурилуулж, урьдчилж төлөх, төлбөр авах цэгээр нэвтрэх үед төлөх, дараа төлөх гэсэн 3 сонголтоор “Monpay” “Social pay” “E-баримт” үйлчилгээг ашиглан цахимаар төлбөр авах үйл ажиллагааг нэвтрүүлсэн. Цахим системийн тоног төхөөрөмжийг орон нутгийн төлбөр авах цэгүүдэд суурилуулж программ хангамж холбох ажлыг үе шаттай хийж байна.	30
58		4. Чойр, Даланзадгад, Түмэнцогт, Хяргас нуур орчинд төлбөр авах цэг байгуулна.	2022	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2022 он:	2,540.0	-	4 төлбөр авах цэг барьсан байна	2,540.0	**АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:** Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Дорноговь аймгийн Сайншанд /Чойр цэгийн оронд/, Өмнөговь аймгийн Даланзадгад хотод тээврийн хэрэгслийн зорчих хөдөлгөөн дунд даац хэмжих автопүү бүхий ухаалаг, цахим төлбөр авах цэг барихаар Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2022 оны А/55 дугаар тушаалаар хөрөнгө баталж, ажлын даалгавар боловсруулсан. Тендер шалгаруулахаар ажиллаж байна. Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын төлбөр авах цэгийг ашиглалтад оруулж, 2022.08.17-ны өдрөөс үйл ажиллагааг эхлүүлсэн. , Даланзадгад сумдад “ухаалаг төлбөр авах цэг” барих тендер зарласан боловч хүчингүй болсон. Хяргас нуур, Сүхбаатар Түмэнцогт төлбөр авах цэг барих хөрөнгө батлагдаагүй тул энэ жил хэрэгжих боломжгүй болсон.	30
	3.6.3. Байгаль орчинд ээлтэй, эрэлтэд нийцсэн тогтвортой, хүртээмжтэй, аюулгүй тээврийн үйлчилгээг хөгжүүлнэ: 2 3	**3.6.3.1. Нийслэлийн нийтийн тээврийн үйлчилгээг цахилгаан болон байгалийн шатдаг хийгээр ажилладаг хөдөлгүүр бүхий тээврийн хэрэгсэлд бүрэн шилжүүлэн, цахилгаан болон байгалийн шатдаг хийгээр цэнэглэх сүлжээг бий болгоно**								
59		1. Цахилгаан болон байгалийн хийн хөдөлгүүртэй тээврийн хэрэгслийн цэнэглэх сүлжээг ШТС, үйлчилгээний газруудыг түшиглэн төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр байгуулна.	2021-2024	Концессын гэрээ Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	390,000.0	-	**2022 он:** Цахилгаанаар цэнэглэх 20 цэг, хийгээр цэнэглэх 10 станц	108,000.0	**АТБХЗГ, "АТҮТ" ТӨҮГ:** 2021 онд **23 цахилгаан автомашин цэнэглэх цэг байгуулан ашиглаж байна. Хийгээр цэгэлэх 4 байгууламжийг барьж ашиглалтад оруулсан.** 2022 онд Улаанбаатар хотод цахилгаанаар ажилладаг автомашин цэнэглэх станц 4, Хэнтий аймагт 3, Өмнөговь аймагт 7, нийт 14, хийгээр ажилладаг автомашин цэнэглэх станц орон нутагт 1, УБ хотод 4, нийт 5-ыг байгуулсан. Улсын хэмжээнд 20-60 квт-ийн хүчин чадалтай цахилгаан автомашин цэнэглэх 25, өндөр хүчин чадалтай их багтаамжийн цахилгаан автобус цэнэглэх 11, хийгээр ажилладаг автомашин цэнэглэх 21 аймагт 80, УБ хотод 54 станц байгуулж ашиглаж байна. Нийслэлийн 8 байршилд шинээр өндөр хүчин чадалтай цахилгаан тээврийн хэрэгсэл цэнэглэх 25 станц барих санхүүжилтийг 2023 оны Агаар, орчны бохирдлыг бууруулах сангийн хөрөнгөөс шийдвэрлүүлэхээр ажиллаж байна.	70

		3.6.3.2. Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд нийслэл болон орон нутагт ачаа, зорчигч тээврийн зориулалт бүхий терминалуудыг байгуулна.							
60		1. Замын-Үүд, Сэлэнгэ, Булган, Орхон, Говь-Сүмбэр, Дорнод, Сүхбаатар, Дундговь, Өвөрхангай, Ховд, Говь-Алтай аймгийн төвд зорчигч тээврийн автобуудал байгуулна;	2021-2024	Концессын гэрээ, Улсын төсөв, төр хувийн хэвшлийн түншлэл Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	27,500.0	-	**2022 он:** 3 аймгийн автобуудал ашиглалтад оруулна.	7,500.0	**АТБХЗГ, АТҮТ:** 1. Улсын төсвийн 5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар 2022-2023 онд Орхон аймагт автобуудал барих төсөл хэрэгжиж байна. Автобуудлын барилга угсралтын ажил 20%-ийн гүйцэтгэлтэй, төлөвлөгөөний дагуу хоцрогдолгүй явж байна. 2. “Зорчигч тээврийн Ховд” ХХК нь компанийн өөрийн хөрөнгө оруулалтаар Ховд аймагт автобуудал барьж байна. Барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэл 85%-тай, энэ онд багтаан ашиглалтад оруулах төлөвлөгөөтэй байна. 3. “Бүрд чандмань” ХХК Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумд автобуудал, мөн “Гэзэгт” ЗГБХН-ээс Говьсүмбэр аймгийн төвд одоогоор үйл ажиллагаа явуулж байгаа байранд өргөтгөл хийж автобуудал байгуулах санал, ТЭЗҮ ирүүлснийг хэрэгжих боломжтой гэж үзэн хамтран ажиллах гэрээ байгуулсан.	50
61		2. Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сум, Ханбогд Гашуунсухайт боомтод уул уурхайн бүтээгдэхүүнд түшиглэсэн холимог тээврийн терминал байгуулна	2021-2023	Концессын гэрээ Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	38,750.0	-	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 40 хувь	15,550.0	**ТЗДТБХЗГ, БТГ, АТБХЗГ, "АТҮТ" ТӨҮГ, "МТЗ" ТӨХК:** Гашуунсухайт боомтод үерийн далан, чингэлэг тээвэр, урт болон богинын тээврийн зам талбайн ажил хийгдэж, барилга байгууламж, инженерийн шугам сүлжээний бүтээн байгуулалт төлөвлөгөөний дагуу гүйцэтгэж байна. **Жилдээ 10,0 сая тн чингэлэгтэй нүүрс шилжүүлэн ачих хүчин чадалтай уг терминал 2021.09.20-нд ашиглалтад орсон.** Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумaнд Холимог тээврийн логистикийн төвийн зураг төсөл, ТЭЗҮ боловсруулахад шаардагдах 800 сая төгрөгийн санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэх саналыг 2021.11.24-ны өдрийн 01/5304 тоот албан бичгээр БХБЯ-нд хүргүүлсэн. Чингэлэгт тээврийн терминал байгуулах тухай Засгийн газрын 2021 оны 07 дугаар сарын 2-ны өдрийн 185 дугаар тогтоолын хүрээнд **Шивээхүрэн боомтод чингэлэг тээврийн терминал байгуулах ажлыг “Монголын Алт” ХХК хийж гүйцэтгэн ашиглалтад оруулсан.** Тавантолгой холимог тээврийн логистикийн төв байгуулах ТЭЗҮ боловсруулах хөрөнгө шийдэх чиглэлээр "Эрдэнэс таван толгой" ХК дээр ажлын хэсэг байгуулагдсан. Тавантолгойн холимог тээврийн логистикийн төв байгуулах ТЭЗҮ-г боловсруулж логистикийн төвийн барилгын ажлыг эхлүүлсэн. Барилгын ажлын гүйцэтгэгчээр “Бодь интернэйшнл” ХХК ажиллаж байгаа бөгөөд ажлын явц 40%-тай явагдаж байна.	100
		1. Олон улсын нислэгийг өргөжүүлэх, аяллын дугаар хуваах зэргээр нислэгийн давтамж, чиглэлийг нэмэгдүүлнэ.							

62	3.6.4. Агаарын тээврийн либералчлалыг үргэлжлүүлж, нислэгийн тоо, чиглэлийг нэмэгдүүлэн, орон нутгийн нисэх буудлуудын ашиглалтыг сайжруулна	1. Агаарын харилцааны зохицуулалтыг сайжруулж, агаарын харилцааны тухай Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрүүдийг байгуулна.	2021-2024	Улсын төсөв /өөрийн орлого/ Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	2,300.0	-	**2022 он:** 4 улстай агаарын харилцааны хэлэлцээр байгуулж, 1 улстай нислэгийн цэг, давтамжийг нэмэгдүүлсэн байна.	600.0	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** Монгол Улсын Засгийн газар, АНУ-ын Засгийн газар хооронд байгуулах Агаарын тээврийн тухай хэлэлцээрийн төслийг эцэслэн тохиролцож, Протокол үйлдсэн. Хэлэлцээрийн төсөлд яамдаас санал авсан /2022.10.27-ны 01/4945/. Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр бэлтгэж байна. Монгол Улсын Засгийн газар, Унгар Улсын Засгийн газар хооронд байгуулах Агаарын харилцааны тухай хэлэлцээрийн төслийг эцэслэн тохиролцож, 2022.10.21-ний өдөр үзэглэсэн. Хэлэлцээрийн төсөлд яамдаас санал авахаар бэлтгэж байна. БНЛаосУ, БНУзУ-тай Агаарын харилцааны тухай хэлэлцээрийн төсөл эцэслэн тохиролцсон, үзэглэхээр айлын талын боломжит хугацааг хүлээж байна. БНСлоУ, БНИтУ-тай Агаарын харилцааны тухай хэлэлцээрийн төсөл дипломат шугамаар солилцсон, ИБУИНХУ-тай Агаарын харилцааны тухай хэлэлцээр шинэчлэн байгуулахаар хэлэлцээрийн төсөл солилцсон, ICAN2022 арга хэмжээний үеэр үзэглэхээр бэлтгэл хангаж ажиллаж байна. **Нислэгийн цэг, давтамж нэмэгдүүлэх:** Монгол-Япон хоорондын нислэгийн давтамж долоо хоногийн 13 хүртэлх давтамж байсныг 9000 суудлын багтаамж, 30 хүртэлх давтамж болгон нэмэгдүүлсэн. Ингэснээр тухайн чиглэлд жилд 1,872,000 суудал нийлүүлэх боломжтой болсон. БНХАУ-тай байгуулсан Иргэний агаарын тээврийн тухай хэлэлцээрийн хүрээнд тохиролцсон Далиан нислэгийн цэгийг Шэньжэнь цэгээр солихоор айлын талтай хэлэлцэж байна.	70
63		2. “Агаарын тээврийн зайлшгүй үйлчилгээний хөтөлбөр, "Ерөнхий зориулалтын нисэхийг хөгжүүлэх хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлнэ	2021-2023	Улсын төсөв /өөрийн орлого/ Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он 547.8 2021 он: 2022 он:	51,400.0	Хөтөлбөр батлагдсан	**2021 он:** Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ	12,850.0	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** Агаарын тээврийн зайлшгүй үйлчилгээний хөтөлбөр, Ерөнхий зориулалтын нисэхийг хөгжүүлэх хөтөлбөрийг Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуульд нийцүүлэх зорилгоор Засгийн газрын 2021 оны 10 дугаар сарын 13-ны өдрийн 314 дүгээр тогтоолоор хүчингүй болгосон. - “Ерөнхий зориулалтын нисэхийг хөгжүүлэх хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилт 2021 оны жилийн эцсийн байдлаар 78.8%, “Агаарын тээврийн зайлшгүй үйлчилгээний хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилт 68%-тай. Тус 2 хөтөлбөрийн эцсийн тайланг 2022 оны эхний улиралд ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн. Хүчингүй болгосон дээрх 2 хөтөлбөрт хэрэгжүүлэхээр тусгасан байсан зорилт, арга хэмжээнүүдийг Монгол Улсын дунд хугацааны Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөрийн төсөлд	100

									тусгуулахаар ЗГХЭГ-ын даргын 2021 оны 50 дугаар тушаалаар байгуулсан Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөрийн төсөл боловсруулах ажлыг удирдан зохион байгуулах чиг үүрэг бүхий ажлын хэсэгт ажиллаж байна.	
64		3. Бүсийн нислэгийн хөдөлгөөний төвийг барьж, дуусган ашиглалтад оруулна	2020-2021	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2011-2018 онд 15,400.0 2020 он- 2021 он: 2022 он:	3,900.0	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 90%	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	3,900.0	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** Бүсийн нислэгийн хөдөлгөөний удирдлагын төвийн барилгын маргаантай асуудал шүүхийн шатанд үргэлжилж байна. Шүүх хурлаас барилгын үнэлгээ хийлгэхээр хөндлөнгийн шинжээчээр томилсон “Хөрөнгийн үндэсний төв” ХХК-ийн үнэлгээ, дүгнэлт 2022.03.01-ний өдөр гарч, шүүхэд ирүүлснийг нэхэмжлэгч тал буюу ИНЕГ-аас эс зөвшөөрч, гомдол гаргасан. Гомдлыг 2022.03.23-ны өдөр шүүх хянан хэлэлцэж, “Хөрөнгийн үндэсний төв” ХХК-д дүгнэлтийг шаардлага хангуулан 2022.05.17-ны өдрийн дотор дахин ирүүлэхийг даалгасан боловч одоогоор дүгнэлт ирүүлээгүй тул дахин шинжээч томилуулахаар ажиллаж байна. Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас гэрээний үүргээ биелүүлээгүйн улмаас салбарын эрх ашгийг олон жил, ноцтой хохироож буй “Үүрэг Трэйд” ХХК-ийг “Тендерт оролцох эрхээ хязгаарлуулсан этгээдийн бүртгэл”-д бүртгүүлэх саналыг 2022.05.27-ны 03/2430 тоотоор Сангийн яаманд хүргүүлсэн. БНХУТ-ийн А, Д блок, дэд өртөөний ажлуудыг хэсэгчлэн ашиглалтад оруулахаар гүйцэтгэгч компанид шаардлага тавин ажиллаж байна.	50
65		4. Агаарын навигацийн үйлчилгээний техник технологийг шинэчлэнэ.	2021-2024	Улсын төсөв /өөрийн орлого/ Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	35,080.0		**2022 он:** АТМ тогтолцоог шинэчлэлийг үргэлжлүүлнэ	7,300.0	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** Агаарын навигацийн үйлчилгээний техник технологийг шинэчлэх ажлын хүрээнд Нислэгийн ярианы бичлэгийн системийг нийлүүлж, суурилуулах 1 иж бүрдэл /Баянхонгор/, 33.0 сая төгрөгийн өртөгтэй ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ИНЕГ/202202019/01/01 дугаартай тендерийг 2022.03.01-ний өдөр зарлаж, шалгарсан “Комплекс сити” ХХК-тай, бараа нийлүүлэх гэрээ байгуулсан. Гэрээний дагуу 2022.05.09-ний өдөр тоног төхөөрөмжийг хүлээн авсан. -Агаарын навигацийн холбооны станцуудыг баталгаажуулах хэмжүүрийн багаж нийлүүлэх 2 иж бүрдэл /Баруун, зүүн бүс/-240.0 сая төгрөгийн өртөг бүхий ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ИНЕГ/202202020/01/01 дугаартай тендерийг 2022.03.02-ны өдөр зарлаж, шалгарсан “BLUE VIEW” ХХК-тай бараа нийлүүлэх гэрээг 2022.04.26-ны өдөр байгуулсан. Хэмжүүрийн багажийг гэрээний хугацаанд хүлээн авсан. -Нислэгийн хөдөлгөөний удирдагчийн аэродромын дадлагажуур /Улаанбаатар/-3.0 тэрбум /энэ онд санхүүжих дүн 1.0 тэрбум төгрөг/ төгрөгийн өртөг бүхий ажлын	100

									гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ИНЕГ/202202021/01/01 дугаартай тендерийг 2022.03.02-ны өдөр зарлаж, 2022.04.01-ний өдөр нээсэн боловч шаардлага хангасан оролцогч оролцоогүй. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу тендерийг дахин зарлаагүй. -Агаарын навигацийн үйлчилгээний тоног төхөөрөмжүүдийн тэжээлийн системийн батарей 436 ширхэг /УБ,Төв, Хөвсгөл, Хэнтий, Сүхбаатар, Дорноговь, Өмнөговь, Баянхонгор/ 238.4 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ИНЕГ/202202018/01/01 дугаартай тендерийг 2022.03.01-ний өдөр зарлаж, худалдан авалтыг амжилттай хийсэн. Мөн Монгол Улсын агаарын зайн дээд, доод агаарын замуудыг нэгтгэж уламжлалт (чиг шулуун) агаарын зам 33, үзүүлэлтэд тулгуурласан (RNAV-5) агаарын зам 16 нийт 49 агаарын замыг 2022.10.06-ны өдрөөс ашиглаж эхэлсэн. Агаарын навигацийн үйлчилгээний нэгдсэн сүлжээ (VPN)-ний тоног төхөөрөмжийг орон нутаг болон алслагдсан байгууламжуудад нийт 24 байрлалаас 15 байрлалд суурилуулсан. Монгол Улсын нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээнд ажиглалтын удирдлагатай 4 сектор, процедур удирдлагатай 2 сектор ашиглаж байсныг 2022.10.06-ны өдрөөс ажиглалтын удирдлагатай 5 сектор, процедур удирдлагатай 1 сектор болгож шинэчилсэн.	
		2. Ховд, Дорнод, Хөвсгөл аймгуудын нисэх буудлуудыг 4 С ангиллын олон улсын нисэх буудал болгон хөгжүүлэх төслийг эхлүүлнэ.								
66		1. Дорнод аймгийн Чойбалсан нисэх буудлыг 4С ангиллын болгох төслийг хэрэгжүүлнэ.	2021-2023	Улсын төсөв, гадаадын зээл, тусламж Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	62,000.0	ТЭЗҮ, зураг төсөл хийгдсэн	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувь	21,000.0	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** Чойбалсан нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг "Шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр “Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалт”-д оруулах асуудлыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэх хүсэлтийг 2022.01.13-ны өдрийн 01/133 тоотоор ТХААГ-т, 2022.02.23-ны өдрийн 01/875 тоотоор ЭЗХЯ-нд тус тус хүргүүлсэн. Төслийн зардал, үр ашгийн тооцоог 2022.04.29-ний өдрийн 01/1978 тоотоор ЗГХЭГ-т, хувийг ЭЗХЯ-нд хүргүүлсэн. Чойбалсан нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх асуудлыг Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас Засгийн газрын 2022.03.02-ны өдрийн хуралдаанд танилцуулсан. Чойбалсан нисэх буудлын хөөрч буух зурвасыг өргөтгөн 4С ангиллын болгох төслийн ТЭЗҮ боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний Ажлын даалгаврыг батлуулсан, "Зураг төсөл боловсруулах-шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-	30

67									шилжүүлэх" төрлөөр концесс эзэмшигчид ашиглуулах техник, эдийн засгийн үзүүлэлт боловсруулж байна. Мөн “Жайка” ОУХАБ-аас хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр боловсруулах чадавхыг бэхжүүлэх төсөл”-ийн хүрээнд “Чойбалсан” нисэх буудлыг 4С ангиллын болгож, ашиглалтыг сайжруулах төслийн нисэхийн бус орлогыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр хамтран судалгаа хийж байна.	
67		2. Ховд аймгийн "Ховд" нисэх буудлыг 4С ангиллын болгох төслийг хэрэгжүүлнэ.	2021-2023	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	44,892.0	ТЭЗҮ, зураг төсөл хийгдсэн	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувь	9,976.0	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** Ховд нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг "Шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр “Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалт”-д оруулах асуудлыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэх хүсэлтийг 2022.01.13-ны өдрийн 01/133 тоотоор ТХААГ-т, 2022.02.23-ны өдрийн 01/875 тоотоор ЭЗХЯ-нд тус тус хүргүүлсэн. Төслийн зардал, үр ашгийн тооцоог 2022.04.29-ний өдрийн 01/1978 тоотоор ЗГХЭГ-т, хувийг ЭЗХЯ-нд хүргүүлсэн. Ховд нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх асуудлыг Зам, тээврийн хөгжлийн сайд Засгийн газрын 2022.03.02-ны өдрийн хуралдаанд танилцуулсан. Ховд нисэх буудлыг Нисэхийн мэдээллийн эмхэтгэл (AIP)-р 2022.03.14-ний өдөр олон улсын нисэх буудал гэж зарласан. Ховд нисэх буудлын хөөрч буух зурвасыг өргөтгөн 4С ангиллын болгох төслийн ТЭЗҮ боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний Ажлын даалгаврыг батлуулсан, “Зураг төсөл боловсруулах-шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр концесс эзэмшигчид ашиглуулах техник, эдийн засгийн үндэслэл боловсруулж байна.	30
68		3. Хөвсгөл аймгийн "Мөрөн" нисэх буудлын хөөрч буух зурвасыг өргөтгөн хүчитгэж олон улсын 4С ангиллын болгох төслийг хэрэгжүүлнэ.	2021-2022	Гадаадын зээл, тусламж Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	19,440.0		**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 50 хувь	9,450.0	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** Хөвсгөл аймгийн Мөрөн нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг "Шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр “Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалт”-д оруулах асуудлыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэх хүсэлтийг 2022.01.13-ны өдрийн 01/133 тоотоор ТХААГ-т, 2022.02.23-ны өдрийн 01/875 тоотоор ЭЗХЯ-нд тус тус хүргүүлсэн. Концессын зүйлийн жагсаалтад тусгах бэлтгэл ажлыг хангах хүрээнд төслийн зардал, үр ашгийн тооцоог боловсруулж, 2022.04.29-ний өдрийн 01/1978 тоотоор ЗГХЭГ-т, хувийг ЭЗХЯ-нд хүргүүлсэн. Мөн Мөрөн нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг төр хувийн	30

									хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх асуудлыг Зам, тээврийн хөгжлийн сайд Засгийн газрын 2022.03.02-ны өдрийн хуралдаанд танилцуулсан. Мөрөн нисэх буудлыг Нисэхийн мэдээллийн эмхтгэл (AIP)-ээр 2022.04.07-ны өдөр олон улсын нисэх буудал хэмээн зарласан. Мөрөн нисэх буудлын хөөрч буух зурвасыг өргөтгөн 4C ангиллын болгох төслийн ТЭЗҮ боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний Ажлын даалгаврыг батлуулсан, "Зураг төсөл боловсруулах-шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр концесс эзэмшигчид ашиглуулах техник, эдийн засгийн үндэслэл боловсруулж байна.	
69		4. Увс аймгийн “Дэглий цагаан” нисэх буудлын хөөрч буух зурвасын хүчин чадлыг олон улсын 4C ангиллын болгох төслийг хэрэгжүүлнэ.	2021-2023	Улсын төсөв Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	61,073.1	ТЭЗҮ, зураг төсөл хийгдсэн	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 60 хувь	18,321.9	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** “Дэглий цагаан нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг "Шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалт”-д оруулах асуудлыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэх хүсэлтийг 2022.01.13-ны өдрийн 01/133 тоотоор ТХААГ-т, 2022.02.23-ны өдрийн 01/875 тоотоор ЭЗХЯ-нд тус тус хүргүүлсэн. Мөн Хилийн боомтын үндэсний зөвлөлийн 2019 оны “Агаарын замын хилийн боомтын асуудлаар авах арга хэмжээний тухай” 02 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийн хүрээнд Дэглий цагаан нисэх буудалд агаарын замын хилийн боомт шинээр байгуулах асуудлыг шийдвэрлүүлэх хүсэлтийг 2022.02.25-ны өдрийн 01/904 тоотоор Сангийн сайд бөгөөд Хилийн боомтын үндэсний зөвлөлийн дарга Б.Жавхланд хүргүүлсэн. Засгийн газрын 2022.03.02-ны өдрийн хуралдаанд Дэглий цагаан нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх, мөн агаарын замын олон улсын боомт байгуулах асуудлыг Зам, тээврийн хөгжлийн сайд танилцуулсан. Дэглий цагаан нисэх буудлын хөөрч буух зурвасыг өргөтгөн 4C ангиллын болгох төслийн ТЭЗҮ боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний Ажлын даалгаврыг батлуулсан, "Зураг төсөл боловсруулах-шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр концесс эзэмшигчид ашиглуулах техник, эдийн засгийн үндэслэл боловсруулж байна.	30

70		5. Ховдын Булган, Хэнтий Дадал сумын нисэх буудлын аэродромд их засвар хийнэ	2021-2022	Улсын төсөв /өөрийн орлого/ Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	900.0	-	**2022 он:** Хэнтий аймгийн Дадал нисэх буудлуудын аэродромын их засварын ажлыг 100 хувь гүйцэтгэнэ	300.0	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** *Ховдын Булган сумын нисэх буудлын их засвар:* Ховдын Булган сумын нисэх буудлын аэродромын их засварын ажлын санхүүжилт төсвийн хэмнэлтийн горимын улмаас 2022 оны төсөвт суугаагүй тул уг ажлыг энэ онд гүйцэтгэх боломжгүй болсон. *Хэнтийн Дадал сумын Дэлүүн болдог нисэх буудлын их засвар:* ЗТХ-ийн сайд, Сангийн сайдын 2022.01.21-ний А/17/16 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралтаар баталсан ИНҮТ-ийн өөрийн орлогоос санхүүжих 2022 оны хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний жагсаалтад Дэлүүн болдог нисэх буудлын хөөрч буух шороон зурвас, агаарын хөлгийн зогсоолын засварын ажилд 422,7 сая төгрөгийн санхүүжилт тусгасан. Гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ИНЕГ/202202006 дугаартай тендерийг 2022.03.04-ний өдөр зарласан, 2022.04.18-ний өдөр нээж гэрээ байгуулах эрх олгосон боловч Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу хүчингүй болгосон.	-
71		6. Баянхонгор нисэх буудлын хөөрч буух хучилттай зурвасын урсгал засвар	2020-2021	Улсын төсөв /өөрийн орлого/ Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	980.0	-	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	980.0	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** Зам, тээврийн хөгжлийн сайд, Сангийн сайдын 2022.01.21-ний А/17/16 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралтаар баталсан ИНҮТ-ийн өөрийн орлогоос санхүүжих 2022 оны хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний жагсаалтад Баянхонгор нисэх буудлын хөөрч, буух хучилттай зурвасын их засварын ажилд 1,099,1 сая төгрөгийн санхүүжилт тусгасан. Гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ИНЕГ/202202009 дугаартай тендерийг 2022.03.02-ны өдөр зарлаж, 2022.04.05-ны өдөр нээж үнэлэхэд шаардлага хангасан оролцогч шалгараагүй. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу дахин тендер зарлаагүй.	-
72		7. Хэнтий аймгийн "Өндөрхаан нисэх буудлыг шинэчлэн барих төсөл"-ийг хэрэгжүүлж дуусгана.	2020-2022	Гадаадын зээл, тусламж Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2,395.8 сая төг 2021 он: 761.8 сая төг 2022 он:	8,090.0	Барилгын гүйцэтгэл 52 хувь	**2022 он:** Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	-	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** Өндөрхаан нисэх буудлыг шинэчлэн барих төслийн Багц 1 буюу зорчигч үйлчилгээний барилгын ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ЗТХЯ/202201070 дугаартай тендерийг 2022.02.07-ны өдөр зарласан. Тендерт шалгарсан "Барилга эрч" ХХК-тай 2022.05.02-ны өдөр Ажил гүйцэтгэх 164 дугаартай гэрээг байгуулсан. Гэрээгээр гүйцэтгэгч барилгын ажлыг 2023.04.30-ны өдрийн дотор ашиглалтад оруулах үүрэгтэй. 2022.11.22-ны өдрийн байдлаар барилгын ажлын гүйцэтгэл 35.4%-тай байна. Багц 2 буюу аэродромын ажлын гүйцэтгэл 98%-тай байна.	70
73		8. Хэнтий аймгийн Дадал сумын Дэлүүнболдог нисэх буудлыг	2020-2021	Улсын төсөв /өөрийн орлого/ Зарцуулсан хөрөнгө	5,000.0	ТЭЗҮ, зураг төсөл хийгдсэн	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь	5,000.0	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** Дэлүүнболдог нисэх буудлын зорчигч үйлчилгээний барилгын ажлын гүйцэтгэл 51%-тай байна. ТНБД-ын 2022.08.11-ний өдрийн	51

		зорчигч үйлчилгээний цогцолбор шинээр барьж, дуусган ашиглалтад оруулна.		2020 он- 2021 он: 4,000.0 2022 он:					А/101 дугаар тушаалаар гэрээний хэрэгжилт, ажлын гүйцэтгэлийг дүгнэх ажлын хэсгийг 3 талын төлөөллийг оруулан байгуулсан, ажлын хэсгээс гэрээний хугацааг 2023.06.15-ны өдрийг хүртэл сунгаж, үлдэгдэл ажлыг гүйцэтгүүлэх санал гаргасны дагуу 2022.10.06-ны өдөр 288 дугаар нэмэлт гэрээг байгуулж, гэрээний хугацааг сунгасан.	
		3. Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд орон нутгийн нисэх буудлуудын ашиглалтыг сайжруулна.								
74		1. Орон нутгийн зорчигч тээврийн автобуудал, нисэх буудал, төмөр замын буудлын үйл ажиллагааг уялдуулж үр ашгийг дээшлүүлнэ	2021-2022	Улсын төсөв /өөрийн орлого/ Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:			**2022 он:** Төслийг дуусгана		**БТГ, ИНБХЗГ, ИНЕГ, АТБХЗГ, ТЗДТБХЗГ:** Автотээвэр, төмөр замын тээвэр, иргэний агаарын тээврээр олон улс болон дотоодод зорчих “Зорчигчийн нэгдсэн тасалбарын систем”-ийг Tapatrip компанитай хамтран хөгжүүлсэн. Энэхүү системийг нэвтрүүлснээр зорчигчид заавал билетийн касс орохгүйгээр, олон янзын систем ашиглахгүйгээр зөвхөн Tapatrip гэсэн аппликейшн ашиглан, нэг цонхоор бүхий л тээврийн хэрэгслийн тасалбараа нэгэн дор захиалах боломж бүрдсэн. “Зам, тээврийн салбарын нэгдсэн платформ”-ыг Интерактив ХХК-тай хамтран хөгжүүлж байна. Энэхүү платформ дээр автотээвэр, төмөр замын тээвэр, иргэний агаарын тээврийн зорчигчид хаанаас хаашаа зорчиж буй тоо, зорчигч эргэлтийн мэдээллийг холбогдох бусад системүүдээс веб сервисээр татан авч, нэгдсэн цахим хяналтын самбарт өдөр, сар, улирал, жилээр графикаар гарган, бодлого төлөвлөлтдөө ашиглах боломжийг бүрдүүлж байна.	70
75		2. Томоохон сум, суурин газруудад ерөнхий зориулалтын агаарын хөлгийн байнгын болон түр ажиллагаатай хөөрч буух зурвас, вертодром барих ажлыг эхлүүлнэ	2020-2022	Улсын төсөв /өөрийн орлого/ Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:	1,800.0	30 хөөрч буух зурвас баригдсан	**2022 он:** 10 хөөрч буух зурвас барьж дуусгана.	600.0	**ИНБХЗГ, ИНЕГ:** Энэ онд нийт 17 аймгийн 59 байршилд бага оврын агаарын хөлөг хөөрч, буух зурвас сонгон баталгаажуулахаар төлөвлөн ажиллаж буй бөгөөд 2022.11.22-ны өдрийн байдлаар нийт 50 байршилд зурвас сонгоод байна. Мөн аж ахуй нэгж байгууллагаас ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу "Скай Резорт" ХХК-ийн цанын бааз, "Интермед" эмнэлэг, “River garden” хотхонд, 23 давхарт нисдэг тэрэг хөөрч, буух талбайн (вертодром) үзлэг шалгалт хийж мэргэжлийн зөвлөгөө өгч ажилласан.	50
76		3. Улаанбаатар хотын шинэ нисэх онгоцны буудлын үйл ажиллагааг эхлүүлж, байнгын ашиглалтад оруулж, үйл ажиллагааг тогтворжуулсан байна.	2021	Улсын төсөв /өөрийн орлого/ Зарцуулсан хөрөнгө 2020 он- 2021 он: 2022 он:		Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100%	Тогворжуулсан байна.		**ИНБХЗГ:** “Чингис хаан” олон улсын нисэх буудлын үйл ажиллагааг 2021.07.04-ний өдрөөс эхлүүлэхтэй холбогдуулан тус буудлын үйл ажиллагааг эхлүүлэх бэлтгэл ажлыг хангах нэгдсэн төлөвлөгөөг 2021.04.09-ний өдөр Зам, тээврийн хөгжлийн сайд баталсан. Төлөвлөгөөнд 4 бүлэг, нийт 143 ажил тусган хэрэгжүүлж дууссан. Шинэ нисэх буудлын үйл ажиллагааг 2021.07.03-ны өдрөөс эхлүүлсэн. Шинэ нисэх буудал ашиглалтад орсонтой холбогдуулан Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2021.07.09-ний өдрийн “Чингис хаан” олон	100

									улсын нисэх буудлын үйл ажиллагааг тогтворжуулах зарим арга хэмжээний тухай 06 дугаар албан даалгаврыг баталж, олон улс, орон нутгийн нислэгийг тогтворжуулах, аюулгүй ажиллагааны хангалтыг сайжруулах, нисэх буудлыг гамшиг, цаг уурын болзошгүй эрсдэлээс сэргийлэх, өндөржүүлсэн бэлэн байдлын дэглэмийг баримтлан ажиллах чиглэлээр холбогдох арга хэмжээг авч, хэрэгжилтийг хангаж ажиллаж байна. Нисэх буудлын үйл ажиллагаа тогтворжсон.	
ДӨРӨВ. ЗАСАГЛАЛЫН БОДЛОГО										
4.2. Мэргэшсэн, хариуцлагатай төрийн алба. Төрийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны давхардлыг арилгах, төрийн чиг үүргийн уялдааг хангах замаар бүтэц, зохион байгуулалтыг оновчтой, цомхон болгоно.										
77	4.2.5. Төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааг үнэлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, үйлчлүүлэгчийн үнэлгээ, ёс зүй, сахилга хариуцлагыг шалгуур болгож, ёс зүйн зөрчил гаргасан төрийн алба хаагчид хүлээлгэх хариуцлагыг чангатгана.	Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэмд өөрчлөлт оруулна. Төрийн албаны үнэт зүйл, зарчим, манлайллыг өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх талаар сургалт, сурталчилгааны хөтөлбөрийг батлуулж, хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	2021-2024	-		Дүрэмд өөрчлөлт оруулах саналыг холбогдох байгууллагад хүргүүлнэ.	Сургалт, сурталчилгааг явуулснаар үнэт зүйл, үндсэн зарчмаа хэрэгжүүлж, манлайллыг хангаснаар ёс зүйн зөрчил буурна		**ТЗУГ:** Зам, тээврийн хөгжлийн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2017 оны 84 дүгээр тушаалаар баталсан “Сургалтын хөтөлбөр”-ийн дагуу яамны удирдах болон гүйцэтгэх албан хаагчдын мэдлэг чадвар, манлайллыг хангах зорилгоор жил бүр сургалтын төлөвлөгөөг батлан хэрэгжилтийг хангаж ажиллаж байна. Зам, тээврийн хөгжлийн яамны албан хаагчдыг 2022 онд сургах сургалтын төлөвлөгөөний дагуу нийт 24 төрлийн сургалтад давхардсан тоогоор яамны 410 албан хаагч хамрагдсан. Үүнээс мэргэшүүлэх сургалтад 19 бусад сургалтад 364, дотоодын их дээд сургуулийн доктор 1, бакалаврын сургалтад-9 гадаадын их дээд сургуульд-4 албан хаагч суралцаж байна. Ажлын байран дахь сургалт “Мэдээллийн цаг”-ийг 12 удаа зохион байгуулж нийт албан хаагчдыг тухай бүрд хамруулсан. Сургалтад хамрагдсан нийт албан хаагчийн 23 удирдах ажилтан, 360 гүйцэтгэх, туслах албан тушаалтан хамрагдсан байна. Төрийн албаны зөвлөлөөс НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөрөөс хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсад мэргэжлийн, иргэн төвтэй төрийн албыг төлөвшүүлэх нь” төслийн хүрээнд “Стратегийн баримжаатай хүний нөөцийн удирдлага”, “Ёс зүйн зөвлөлийг бэхжүүлэх нь” дэд төсөл тус яамнаас эхлэн хэрэгжих болсонтой холбогдуулж сүүлийн 3 жилд шинээр томилогдсон 16 албан хаагчдад “Ёс зүйн сургалт”-ыг зохион байгууллаа.	100
4.3. Амар тайван, аюулгүй нийгэм. Иргэдийн аюулгүй, амар тайван байдлыг хангана.										
78	4.3.10.Ачаа болон нийтийн зорчигч тээвэрлэлтийн зориулалттай тээврийн хэрэгсэл автомашины	1. Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай,	2021-2024			-	Гэмт хэрэг, зөрчил болонзам тээврийн осол,түүнээс үүсэх хор уршиг		**БТГ:** “Автотээврийн хэрэгслийн техникийн байдалд тавих ерөнхий шаардлага. MNS 4598:2003” стандартад **“Ачаа болон нийтийн зорчигч тээвэрлэлтийн зориулалттай тээврийн хэрэгсэл автомашины камертай байх”**	100

	камертай байх стандартыг тогтоож, баруун гар талдаа жолооны хүрдтэй тээврийн хэрэгслийн импортыг үе шаттайгаар хязгаарлах, зам тээврийн осол, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх үр нөлөөтэй бодлогыг хэрэгжүүлэх замаар замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангаж, зам тээврийн осол, түүнээс үүдэх хор уршгийг бууруулна.	Автотээврийн тухай, Автозамын тухай, Зөрчлийн тухай хуульд тус тус нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл боловсруулна.					тодорхой хэмжээгээр буурсан байна		**талаар холбогдох заалтыг тусгаж батлуулсан.** 2021 онд МУ-д 128016 автомашин бүртгэлтэй, зам, тээврийн осол 22482 гарсан. 1 машинд ногдох ЗТО-0,0182 байна. 2022 оны 9 дүгээр сарын байдлаар МУ-д 1280216 автомашин бүртгэлтэй, зам, тээврийн осол 15006 гарсан. 1 автомашинд ногдох ЗТО-0,0117 болж буурсан байна.	
5.1.Ногоон хөгжил. Байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн баялгийг зүй зохистой ашиглаж, дэвшилтэт техник, технологи нэвтрүүлж, хүрээлэн буй орчны бохирдол, доройтлыг бууруулж, иргэдийн эрүүл орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.										
79	5.1.12. Уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах, дасан зохицох, бүтээмжтэй, хүртээмжтэй ногоон хөгжлийн бодлого хэрэгжүүлж, хүлэмжийн хийн ялгарлыг 12.3 хувиар бууруулна.	Уур амьсгалын өөрчлөлтийн Парисын хэлэлцээрт оруулах үндэсний тодорхойлсон хувь нэмрийн хэрэгжилтийг хангана.	2020-2024			Үндэсний хэмжээнд тодорхойлсон хувь нэмрийн зорилтыг ЗГ-ын 2019 оны 407 дугаар тогтоолоор баталсан.	Эрчим хүч, хөдөө аж ахуй, барилга, тээвэр, аж үйлдвэр, хог хаягдлын салбарын хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулж, нүүрсхүчлийн шингээлтийг нэмэгдүүлэх төсөл хэрэгжүүлсэн байна		**БТГ:** Уур амьсгалын үндэсний хорооны 2021 оны 01/21 дүгээр тогтоолоор баталсан “Парисын хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх үндэсний хэмжээнд тодорхойлсон хувь нэмрийн зорилт”-ыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 2.8.2-т ЗТХЯ-ны хариуцан хэрэгжүүлэх “Нүүрс экспортлох тээврийг автотээврээс төмөр замын тээвэрт шилжүүлэх” арга хэмжээг 2022 онд Таван толгой–Гашуунсухайт”-ын барилгын гүйцэтгэл 100% хэрэгжсэн байна гэж тусгасан. Барилгын ажлын явц: Доод бүтцийн ажлын гүйцэтгэл: - Нийт газар шорооны ажил 100%, - Гүүрний ажил 100%, - Ус өнгөрүүлэх хоолойн ажил 100%, Дээд бүтцийн ажлын гүйцэтгэл: - Дээд бүтэц угсрах ажил 100%, - Төслийн хэмжээнд хүргэж өргөж чигжсэн 100% - Эрчим хүчний ажил 98% - Өртөө зөрлөгийн барилгын ажил 91% - Дохиолол холбооны ажил 100% Төслийн барилгын ажлын нийт гүйцэтгэл 93.67 хувьтай байна. Техникийн комисс 2022.09.05-07-ны өдрүүдэд ажилласан. Тус төмөр замыг 2022 оны 12 дугаар сард багтаан барилгын ажлыг бүрэн дуусгахаар төлөвлөн ажиллаж байна.	100
ЗУРГАА. НИЙСЛЭЛ БА БҮС, ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО										
6.1.Улаанбаатар болон дагуул хотыг орон зайн оновчтой төлөвлөлт, ухаалаг шийдэл, амьдралын таатай орчин бүхий ногоон хот болгож хөгжүүлнэ.										

80	6.1.12. Богдхан төмөр замын төслийг түшиглэн “Хөгжлийн алтан тойрог” байгуулах техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулна.	Богдхан төмөр замын төслийг түшиглэн “Хөгжлийн алтан тойрог” байгуулах техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулна.	2021-2024				Судалгаа хийнэ		**БТГ:** Тус компанийн боловсруулсан ТЭЗҮ-ийг Зам, тээврийн салбарын Шинжлэх ухаан, технологийн Зөвлөлийн 2022.01.11-ний өдрийн өргөтгөсөн хурлаар хэлэлцүүлж, Дэд зөвлөл, Зөвлөлийн гишүүдээс гаргасан холбогдох саналыг судалгааны тайланд тусгахаар зааж, дэмжсэн бөгөөд Засгийн газрын 2022 оны 01 дүгээр сарын 19-ны өдрийн 51 дүгээр тогтоолоор төмөр замын чигийг баталсан.	90
	Нийт									**75.7**